

Promise

Voor Bijbels denken in de gezondheid(s)zorg 34ste jaargang nr 3 (juli 2018)

In dit nummer

Homoseksualiteit
Dansen met de afgoden
Zieleslaap
15 denkfouten

De bijbelse weg van homofielen

Inhoudsopgave:

1. Inleiding
2. Homofilie en homoseksualiteit
3. Mogelijke oorzaken homofilie
4. Wat zegt de Bijbel over homoseksualiteit?
5. Onterechte tegenwerpingen
6. De nood van de homofiele mens
7. Misverstanden
8. Onze houding
9. Menselijke oplossingen
10. De weg naar de bijbelse oplossing
11. Getuigenissen
12. Conclusies

1. Inleiding

Homoseksualiteit is een thema waarmee veel mensen, ook christenen, worstelen en/of er geen raad mee weten. Het is een gevoelig thema omdat seksualiteit een ingrijpend onderdeel is van het mens-zijn en er mede daarom sprake is van grote nood bij hen die homofiele gedachten en gevoelens ervaren. De nood is vaak verergerd doordat ook (of vooral?) christenen op een verkeerde manier ermee zijn omgegaan.

Het is ook controversieel omdat er over diverse aspecten verschillend wordt

gedacht, mede door verschuivingen in het postmoderne denken (39). Een zorgwekkende ontwikkeling is dat bepaalde waarheden uit Gods Woord meer en meer in twijfel worden getrokken. Wie geestelijk geopende ogen heeft, herkent de inspirator hierachter en zijn duivelse strategie.

Gezien de huidige actualiteit van het onderwerp (veel aandacht in bladen en op internet; commotie over een folder in het Reformatorisch Dagblad, etc.) is de bedoeling van dit artikel om diverse misverstanden weg te nemen, een dam op te werpen tegen de ondermijning van Gods Woord en te wijzen op een bijbelse weg voor de oplossing van de nood van homofielen.

2. Homofilie en homoseksualiteit

Homofilie (bij vrouwen: lesbicheit) betreft het zich (in seksueel opzicht) aangetrokken voelen tot iemand van hetzelfde geslacht. Het is op zich geen zonde, net zomin als het hebben van een bepaald lichamelijk ongemak een zonde is. Ook al heeft God de homofiele mens lief, homofilie is niet zoals God heeft bedoeld.

Homoseksualiteit betreft het hebben of onderhouden van seksueel contact met

iemand van hetzelfde geslacht. Zoals we hierna aantonen, is de homoseksuele praxis een zonde, want met de handeling kiest men tegen Gods geboden. Zo is ook seksueel contact van een hetero met een prostitué zonde omdat seksueel contact alleen bedoeld is binnen een huwelijksverbond van man en vrouw.

3. Mogelijke oorzaken homofilie

We zullen slechts kort ingaan op mogelijke oorzaken van homofilie. De meningen zijn hierover verdeeld, mede omdat diverse onderzoeken tot tegenstrijdige uitkomsten leiden. Veel onderzoekers veronderstellen dat homofiele gevoelens voortkomen uit een combinatie van biologische (genetische en hormonale) invloeden en omgevingsfactoren, gezinsituatie, seksueel misbruik, etc. (42, 48, 50). Onderzoekers hebben tot dusverre geen exclusieve biologische basis voor de homofiele oriëntatie kunnen vaststellen en er is nooit een homo-gen gevonden (33,49). De Amerikaanse psychiater en psychoanalyticus Jeffrey Satinover geeft heldere argumenten ervoor dat homoseksuele/homofiele gevoelens niet zijn aangeboren maar psychisch van aard zijn (33). Seksuele geaardheid staat lang niet zo vast als lang werd aangenomen (26).

Voor dit artikel is het voldoende om vast te stellen dat homofilie een exponent is van de gebrokenheid als gevolg van de zondeval, m.a.w. een vervorming van de door God in de schepping gelegde heteroseksuele aantrekkingskracht tussen man en vrouw (Gen. 1:31).

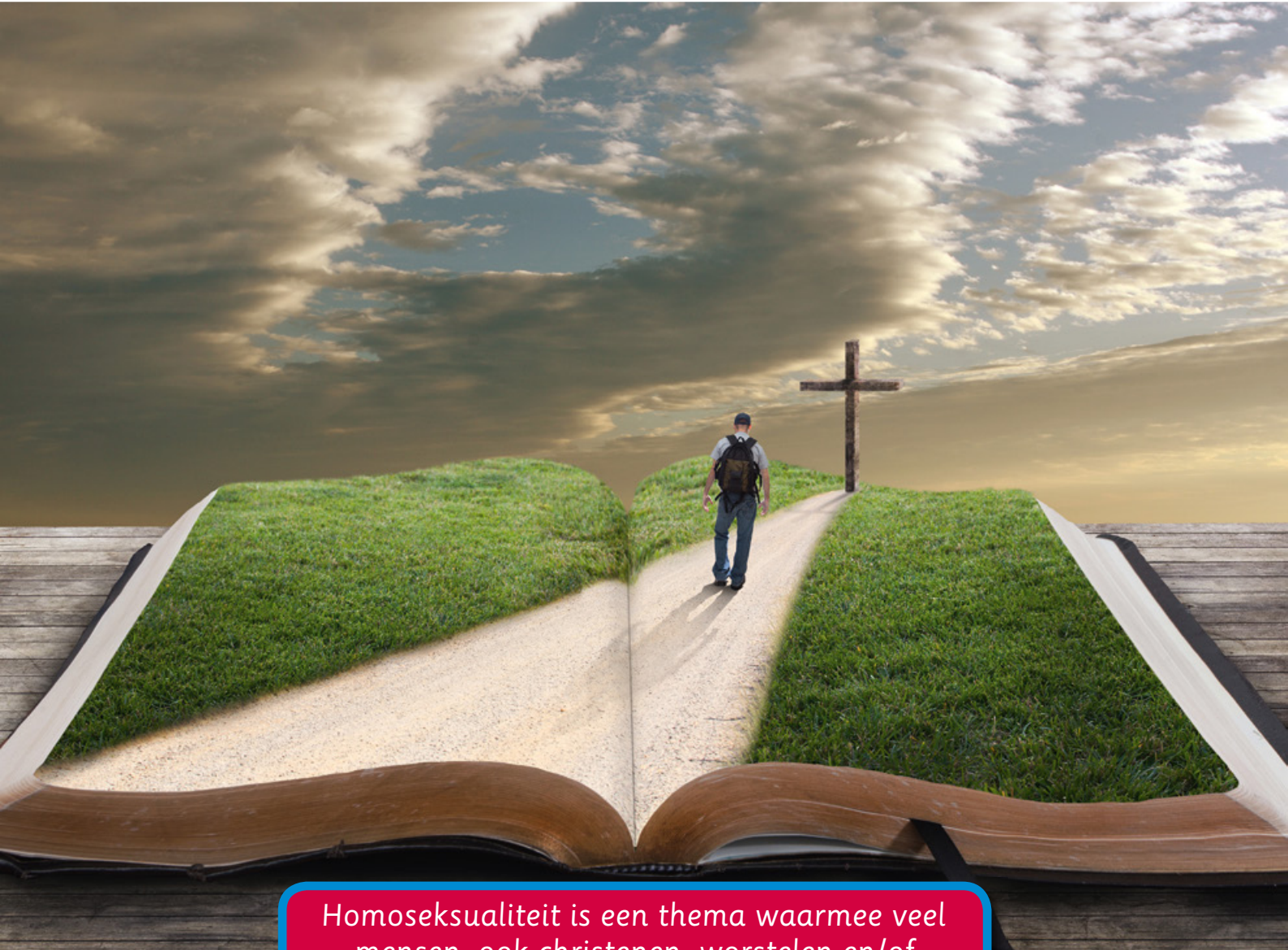
4. Wat zegt de Bijbel over homoseksualiteit?

Uiteraard is hierover heel veel te zeggen, maar we moeten ons beperken tot hoofdpunten, maar die voldoende duidelijkheid geven.

In Gen. 1:27 lezen we dat God de mens mannelijk en vrouwelijk heeft geschapen en Gen. 2:24 zegt: "Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn

voor de nood

Homoseksualiteit is een thema waarmee veel mensen, ook christenen, worstelen en/of er geen raad mee weten

vrouw aanhangen, en zij zullen tot een vlees zijn”. Dat is een doorgaande lijn in Oude en Nieuwe Testament, wat ook blijkt uit Matt. 19:4,5 waar Jezus naar Genesis verwijst.

“U mag niet slapen met een mannelijk persoon, zoals u met een vrouw slaapt. Dat is een gruwel” (Lev. 18:22; 20:13). Als men even nadenkt over de praxis, dan kan men dit laatste woord wel begrijpen. Des te meer is het verbijsterend dat een website van homojongeren (21) zonder

gêne erover spreekt hoe lekker anale seks kan zijn.

Als men kijkt naar de complementariteit van de geslachtsorganen van man en vrouw, dan is het toch volstrekt duidelijk dat het mannelijke geslachtsdeel ervoor gemaakt is om seksueel contact te kunnen hebben met het vrouwelijke geslachtsorgaan en zo een seksuele eenheid te vormen, wat nieuw leven kan voortbrengen (Gen. 1:28), hetgeen bij homoseksueel contact onmogelijk is.

Bovendien: een christelijk huwelijk tussen man en vrouw is een beeld van de volmaakte eenheid van Jezus (de Bruidgom) en de gemeente (de Bruid). “Dit geheimenis is groot, doch ik spreek met het oog op Christus en op de gemeente (Ef. 5:32). Ook uit teksten als bijv. Matt. 5:31/32; 1 Kor. 7:2; Ef. 5:25,28; Col. 3:19 en 1 Petr. 3:1,5,7 blijkt dat de Bijbel uitgaat van een huwelijk van man en vrouw.

Niet alleen is de Bijbel negatief over homoseksualiteit, nergens in de Schrift

wordt er positief over gesproken (40,41) of wordt dit als een acceptabele levensvorm gezien of aanbevolen (18), laat staan dat er (positief) gesproken over een huwelijk tussen twee mensen van hetzelfde geslacht.

5. Onterechte tegenwerpingen

Ook al is de Bijbel helder en duidelijk, de duivel (de vijand van God en mens) zal altijd proberen om twijfel te zaaien over het Woord van God en de bedoelingen van God. Gezien de nood die homofiele mensen ervaren (zie volgende paragraaf), is het begrijpelijk dat zij de Bijbel met een bepaalde bril op lezen en trachten vraagtekens te zetten bij bepaalde Bijbelteksten.

Bijvoorbeeld: 'Want op het eerste gezicht lijken Bijbelteksten over homoseksualiteit erop te wijzen dat God dit absoluut niet goedkeurt. ..Totdat je verder kijkt. Dan kom je erachter dat het wel eens heel anders zou kunnen liggen' (2). Verder valt op het gebruik van zinnen als 'het lijkt er dus op', 'het zou misschien zo kunnen zijn dat', 'het zou wel eens heel anders kunnen liggen', 'Bijbelteksten geven geen volledige duidelijkheid', 'er kunnen geen heldere conclusies worden getrokken (3), etc.. Als ik dit lees, dan hoor ik a.h.w. de slang in de hof van Eden spreken (Gen. 3:1) om de mens te verleiden met leugens, halve waarheden etc. opdat de mens maar niet het Woord van God gelooft. En dat terwijl het Woord van God volkomen duidelijk is voor wie de waarheid oprecht zoekt.

a. Tekstuitleg

We zullen enkele teksten bespreken. Allereerst Rom. 1:26,27. Men meent dat het hierbij niet zou gaan over homoseksuelen maar over *heteroseksuele* mannen die homoseksuele handelingen gaan verrichten. Of men zegt dat het zou gaan om tem-

pelprostitutie of een verworpen heidense cultuur in Rome. Of men meent dat de verklaring van Paulus cultuurgebonden is en gericht aan Joden van de eerste eeuw en nu niet meer van toepassing is. "Dit laatste is een dubbele vervorming: Gods normen blijven altijd dezelfde. En als de Bijbelschrijvers bevooroordeeld zouden zijn door culturele normen, dan zouden zij niet geïnspireerd zijn door de Heilige Geest" (10). En zou de tekst alleen slaan op hetero's die pervers zijn geworden? Nee, want Paulus wist van homoseksuele praktijken. Denk aan keizer Nero, die zelfs twee keer met een jongeman gehuwd is geweest (47). Dus als er sprake zou zijn van inversie, dus dat iemand altijd al homoseksuele verlangens zou hebben, dan zou Paulus dat zeker als uitzondering vermeld hebben (10, 52).

De homotheologie zegt dat in 1 Kor. 6:10

het woord 'malakoi' betekent: gebrek aan zelfbeheersing, dus immoraliteit in het algemeen en niet betrekking hebbend op homoseksualiteit. En wat betreft het woord 'arsenokoitai' (knapenschender), zegt men dat het betekent: mannelijke prostitué. Dus zou het niet betrekking op duurzame homoseksuele relaties.

Echter het woord 'malakoi' (NBG: schandjongens; HSV: schandknapen) betekent: zacht of verwijfd. Bovendien heeft het eerste woord in de opsomming van 1 Kor. 6:10 (nl. hoereers, ontuchtigen) in de oorspronkelijke taal betrekking op iemand die seksuele immoraliteit bedrijft (10). En het woord 'arsenokoitai' betekent: 'een man die bij een man ligt', dus er wordt helemaal geen onderscheid gemaakt in *motief* [prostitutie of duurzame relatie] (10,30).

Het is nogal schokkend om te zien hoe men zich in allerlei bochten wringt om homoseksualiteit goed te praten. Justin Lee gaat in zijn worsteling zelfs zover (55, p. 270) dat hij bang is dat hij zou zondigen als hij homoseksuele relaties zou *afkeuren* (!) Want dan zou hij, zo schrijft hij, zichzelf en anderen opnieuw onder de wet stellen en het offer van Jezus Christus aan de kant schuiven. Hier is sprake van een subtiele, maar ernstige denkfout. Door het offer van Jezus mogen we vergeving van zonden ontvangen (als wij onze zonden belijden), maar wat zonde is blijft zonde. De morele wetten van God zijn onveranderd gebleven.

b. “Anders dan liefde en trouw”

Wat opvalt bij het interpreteren van teksten die over homoseksualiteit gaan, is dat de homotheologie erop wijst dat het vaak niet wezenlijk over homoseksualiteit maar

over heel wat anders zou gaan, namelijk over geweldssituaties, godsdienstige rituelen, verloederde samenlevingen, reliseks, verwording van de cultuur, heidense immoraliteit en afgoderij of homoseksuele tempelprostitutie (2,7). En dat is toch heel wat anders dan een zgn. homoseksuele relatie in liefde en trouw of iemand die oprecht worstelt met zijn of haar geaardheid?

Ongetwijfeld is er sprake van verschil, maar dat wil niet zeggen dat het een verkeerd is en het andere dus goed. Ook al is er verschil, *beide* zijn niet naar Gods wil. Homoseksualiteit is niet naar Gods wil, ook een zgn. homoseksuele relatie in liefde en trouw niet. Uiteraard moeten we bewegen zijn met mensen die worstelen met een tegennatuurlijke geneigdheid. Paulus wees homoseksualiteit niet af vanwege afgoderij of losbandigheid ervan, maar

omdat het, in welke vorm dan ook, ingaat tegen hoe God het bedoelde toen Hij Zijn schepping tot stand bracht (40,41).

c. “Het gaat toch om liefde?”

Vaak zegt men dat als er sprake is van liefde, een homoseksuele relatie acceptabel is. Dat klinkt heel mooi, maar is zeer misleidend. De vraag is allereerst of inderdaad sprake is van liefde of van lust. Maar afgezien daarvan, de Bijbel spreekt over liefde in *waarheid* (d.w.z. binnen de wetten van God). Als iemand echt van God houdt, zal hij of zij de geboden van God gehoorzamen.

d. “De Bijbel spreekt niet over homofilie”

Een dominee (7) schrijft: “De Bijbel spreekt niet over homofilie. Sterker nog, de Bijbel zegt niets over mensen die een duurzame relatie aangaan met mensen van hetzelfde geslacht”. Dat laatste bestond toen helemaal niet! Bovendien betekent dat zgn. stilte-argument beslist niet, dat het dan oké zou zijn.

e. “God wil niet dat de mens alleen is”

Dit voert men soms aan als argument om een homorelatie te verdedigen. Maar dat is verre van overtuigend.

f. Conclusie

Het is overigens maar goed ook dat de *tegenwerpingen* van bijv. de homolobby geen hout snijden, want dan zou men ook de bijbelse oplossingsmogelijkheid (zie een volgende paragraaf) voor de nood van de homofiele mens mislopen.

Wie nog twijfelt over wat de Bijbel zegt over homoseksualiteit, kan verwezen worden naar het uitstekende boek van Gagnon (13) dat bevestigt dat de Bijbel overall unaniem getuigt dat homoseksuele geslachtsgemeenschap niet naar Gods wil is, én naar een video (4) van dr. Michael Brown.

6. De nood van de homofiele mens

Niemand *kies*t ervoor om homofiel te zijn; het overkomt je als het ware (50). Een homofiele jongere: “Als ik zelf had mogen kiezen, had ik geen homo willen zijn”. Het feit dat mensen met de kwestie worstelen is al een aanwijzing ervoor dat het niet normaal is. Hetzelfde geldt voor pedofilie.

Voor een homojongere is er niets vervelender dan de angst niet geaccepteerd te worden of zelfs te worden afgewezen door zijn/haar ouders, en angst om liefde van ouders en de directe naasten kwijt te raken. Of angst om verworpen te worden door vrienden en zelfs door God (overigens: God wijst de homofiele mens niet af). De schadelijke gevolgen van o.a.

pesterijen op school of bij sport moeten niet onderschat worden! Deze dragen juist bij aan psychische scheefgroei (20, 48). Helaas zijn homo's vaak afgewezen, uitgescholden, geslagen etc. (51).

Er is ook angst voor afwijzing door kerkleden. Men voelt zich niet erkend of gewenst en men voelt zich niet welkom. Helaas: de benadering door de christelijke gemeente is er vaak een geweest van homofobie, aversie en uitstoting, in plaats van mededogen en opvang (56).

Jongeren die tot de ontdekking komen dat ze homofiel zijn, kunnen hierdoor in een ernstige crisis terecht komen, mede door de reacties van de omgeving, en kan het soms zelfs leiden tot zelfmoord (pogingen). Regelmatig ervaren homofielen verbittering, ook naar God toe, en frustratie naar andersdenkenden die als 'homofob' worden gelabeld.

Er is daarom ook een keerzijde van de medaille. De frustratie is soms kennelijk zo groot, dat er sprake lijkt te zijn van afkeer van elke opvatting die niet strookt

met de eigen visie. Men voelt zich vaak zo verworpen en verongelijkt, dat men zich daardoor helaas afsluit voor hulp en verlossing. Sommigen zijn hypergevoelig voor correctie, want dat wordt gezien als kritiek en ervaren als afwijzing en verwerping. Maar bedacht moet worden dat gedrag afwijzen (ter correctie opdat iemand door gehoor te geven aan de correctie tot zijn recht kan komen!) iets geheel anders is dan de mens zelf afwijzen!

Helaas moet ook worden opgemerkt dat de verwerping en andere gevoelens soms zijn doorgeschoten naar drammerigheid en intolerantie van met name niet-christelijke voorvechters van homorechten. Ieder *moet* homoseksualiteit goedkeuren. Habets (18) schrijft: "Iedereen die homoseksualiteit niet kan accepteren als een normale samenlevingsvorm wordt om haar of zijn mening gediscrimineerd".

Tenslotte nog een opmerking ter relativering. Veel genoemd is het probleem van de eenzaamheid van homo's. Dat mogen we uiteraard niet bagatelliseren, maar bedacht moet worden dat er ook

nog (en veel meer) vrijgezelle hetero's, gehandicapten, weduwen en weduwnaars zijn, die worstelen met eenzaamheid en seksuele nood.

7. Misverstanden

Een misverstand is dat sommige homofielen denken dat God hen zo gemaakt heeft (67) en dat de praxis *wel* goed zal zijn. Een ander vindt het daarom vreemd dat Gods Woord de praxis afwijst en bijgevolg iemand altijd alleen zou moeten blijven. En iemand vraagt zich af *waarom* God het toelaat dat sommige van Zijn kinderen homofiele gevoelens hebben maar waarom Hij niet wil dat zij die gevoelens in een seksuele relatie uiten.

Allereerst is het niet zo dat God homofielen zo gemaakt heeft, maar dat het een gevolg is van de zondeval. Bovendien is het wel zo dat God de homoseksuele praxis afwijst omdat Hij een betere oplossing heeft waardoor zelfs een heterorelatie mogelijk is (zie hieronder).

Opvallend is dat sommige christenen, ondanks wat de Bijbel aangeeft, niet tegen

homo's durven te zeggen: "Je mag het niet praktiseren", want dat zou toch kwetsend en liefdeloos en niet zo pastoraal zijn? (30). Zij vergeten echter waarom God het praktiseren afwijst, namelijk vanwege Zijn liefde voor de homofiele mens. Gods Woord geeft aan dat er een oplossingsmogelijkheid is! Als je dat niet vertelt, dan ben je inderdaad liefdeloos.

8. Onze houding

Helaas zijn homofiele mensen, vooral in het verleden, onheus bejegend vanwege hun anders-zijn. Het zou goed zijn als zij die, soms vanuit onmacht, dit gedaan hebben, dit aan de Heer, en waar mogelijk aan de betrokkenen, zouden belijden en om vergeving zouden vragen. Als iemand vertelt van zijn of haar homofiele neigingen/gevoelens en over de nood en worsteling wil praten, dan mogen we het waarderen dat iemand de moed heeft dit te doen. In een veilige en warme sfeer, vanuit een oprechte menselijke en geloofsverbondenheid de strijd van de ander als een werkelijke strijd erkennen. De ander mag alles wat gevoeld en beleefd wordt, inclusief de seksuele gevoelens en verlangens (en daden) in het licht brengen (48). Geef iemand de ruimte om het verhaal te delen. Heb belangstelling en genade voor elkaar als mens, wees respectvol en luister goed naar elkaar en geef in liefde en wijsheid jouw visie. Niet om te veroordelen, maar om eerlijk te zijn (48).

De ander mag weten dat God niemand verwerpt, ook niet iemand die worstelt met homofiele gevoelens. Maar vanuit Zijn liefde wil God niet dat die gevoelens zo blijven omdat een mens daardoor Gods bedoeling met zijn of haar leven misloopt en dat het een mens niet gelukkig maakt. Immers het gaat in tegen wat God met Zijn mooie schepping bedoeld heeft.

Als iemand vertelt, dat hij/zij seks heeft gehad met iemand van hetzelfde geslacht, dan mogen we vertellen dat God de zonde wil vergeven als hij/zij de zonde belijdt en ervoor wil kiezen het in de toekomst niet meer te doen (52). Als iemand dat niet wil, dan mogen en moeten we toch op grond van wat de Bijbel zegt, erop wijzen, dat het niet goed is (62). Niet omdat God ons niets gunt, maar omdat Hij beter dan wij weet wat wel of niet goed voor ons is. Liefde mag en moet op fouten kunnen wijzen. Alleen de waarheid maakt werkelijk vrij.

9. Menselijke oplossingen

Justin Lee bespreekt in zijn boek *Verscheurd* (55) drie mogelijke oplossingsopties, uitgaande van de veronderstelling dat hij geen hetero zou kunnen worden:

- net doen alsof hij hetero was en trouwen met een vrouw.* Terecht wijst hij dat af. Het zou niet eerlijk zijn tegenover de vrouw en ook niet tegenover zichzelf.
- een platonische relatie met een man.* De vraag is of dit vol te houden is.

c. *celibatair leven.* (Dit zou ook onder de volgende paragraaf kunnen worden behandeld omdat ook de Bijbel spreekt over celibataire onthouding, maar daarbij is er nog niet altijd sprake van het loskomen van de homofiele gevoelens). Lee beschrijft zijn angst voor het alleen zijn. Eenzaamheid zou in de christelijke gemeente, het huisgezin van God, niet nodig mogen zijn, want men dient naar elkaar om te zien.

Dan nog: d. *homoseksuele praxis.* De seksuele nood en eenzaamheid kunnen inderdaad worden 'opgelost', maar men zal dan niet in vrede met God kunnen leven omdat God de homopraxis nadrukkelijk afwijst.

Overigens is het heel merkwaardig dat sommige christenen het homohuwelijk willen verdedigen. Het homohuwelijk is nota bene ingesteld door mensen die niets van God en Zijn Woord (willen) weten. En een groot deel van de kerk heeft uit onmacht en/of schaamte over eerdere liefdeloosheid een knieval gemaakt voor het homohuwelijk onder de vlag van een 'relatie van liefde en trouw'. Hoe begrijpelijk naar de mens deze 'oplossing' ook is, het is bij nader inzien toch de keuze voor de weg van de minste weerstand, de weg van het vlees. Men heeft niet de weg gevolgd die de Bijbel wijst, omdat men denkt, overigens ten onrechte, dat dat teveel zou kosten.

10. De weg naar de bijbelse oplossing

De basis voor overwinning over de machten der duisternis (Kol. 2:15) is gelegd door Jezus Christus toen Hij op Golgotha Zijn zondeloos leven gaf om ons met God te verzoenen. En wij mogen door geloof in het volbrachte werk van Jezus Gods kinderen worden (Joh. 1:12).

Als wij door wedergeboorte (Joh. 3:3) een nieuwe schepping in Christus zijn (2 Kor. 5:17) kunnen wij in gehoorzaamheid aan Gods goede levensrichtlijnen groeien in geloof en kracht door de Heilige Geest, waardoor we Gods liefde en genade steeds meer gaan beseffen en we meer weerstand kunnen bieden tegen de verleidingen en leugens van satan en tegen allerlei vleselijke verlangens die de mens niet echt gelukkig maken. De Bijbel zegt dat we zelfs geroepen zijn om zonen Gods te worden die worden geleid door de Heilige Geest (Rom. 8:14,19) en die de werken van Jezus gaan doen! (Joh. 14:12).

Om *homofiele neigingen* te kunnen overwinnen, is het allereerst nodig om verlost te *willen* worden. Het gaat om een keuze. Wie echt vrij wil zijn, zal zijn vlees en aardse begeerten moeten willen kruisigen, je ervan bekeren, ervan afkeren (42). Dat

“Ik was op de zelfde plek waar jij nu bent. Het idee om alleen te moeten blijven en nooit zelf kinderen te kunnen krijgen was een ondraagbare last en verstikkend. En toen ging God ontzagwekkende dingen doen in mijn leven. Ik ging actief een pad op van innerlijke genezing. Ik wist niet wat de uitkomst zou zijn toen ik begon, al had ik natuurlijk wel hoop en verwachting. En ik kwam niet bedrogen uit! Een herstelproces van zeven jaar, maar ook een tijd van God meer intiem leren kennen, ontdekken wie ik ben in Hem, en ook veel anderen mogen bereiken met het evangelie! Na 5 van de 7 jaar begonnen gevoelens van liefde voor vrouwen te komen, stapje voor stapje... maar zó anders dan de homoseksuele gevoelens voorheen! Nu ben ik getrouwd met mijn lieve vrouw en we hebben twee kinderen”.

Ansel Pronk

zal niet altijd plotsklaps gaan maar een proces betreffen, waarbij de gehele persoonlijkheid kan herstellen. Belangrijk is om te bedenken dat iemand niet homofiel is (dus dat het niet per se zijn of haar identiteit is), maar belaagd wordt door homoseksuele gedachten en aanvechtingen. Die moeten krijgsgevangenen worden gemaakt (2 Kor. 10:5). “Onderwerpt u aan God maar biedt weerstand aan de duivel en hij zal van u vlieden” (Jak. 4:7).

Van het allergrootst belang is dat men ervan overtuigd wordt/is dat Gods Woord homoseksualiteit afwijst en dat ook homofilie niet naar Gods wil is. Zo gauw je er aan twijfelt of God homoseksualiteit afkeurt, is de overwinning niet te behalen. De duivel is er alles aan gelegen om het thema homoseksualiteit naar zijn hand te zetten! Maar door het ontspannen vasthouden aan het Woord der waarheid, dat is geïnspireerd door de Geest der waarheid, de Heilige Geest, zal er steeds meer waarheid in ons binnenste gaan ontstaan, d.w.z. gaan we steeds meer leven naar de wetten van God waardoor we steeds minder vatbaar zijn voor verleidingen, en in een proces van heilig(mak)ing steeds

meer loskomen van gebondenheden, met als resultaat blijdschap, vrede, etc.. Het is belangrijk om, indien nodig, hulp te vragen aan vertrouwde personen (voorganger, oudste) die kunnen bemoedigen en voor iemand bidden. Ook is het mogelijk om hulp in te roepen van professionele hulpverleningsinstanties zoals Stichting Different. Geduld, vastberadenheid en vertrouwen in de liefde van God en de overwinning zijn belangrijk. Ook ons motief. Gaat het alleen om van het probleem af te komen of willen we naar Gods wil leven?

Het gaat uiteraard niet om een ‘kanten-klare’ instant-oplossing of het ‘alleen maar’ volgen van een bepaalde ‘therapie’ of het onderdrukken van bepaalde gevoelens. Wel is sprake van een *geestelijke* strijd. De christen mag weten dat God (ook homoseksuele) zonden wil vergeven en dat hij/zij ook mag geloven dat door gebed in de Naam van Jezus vroeger of later bevrijding en herstel mogelijk zijn en zullen doorbreken, (zelfs) ook in het geval van homoseksuele gerichtheid. En de overwinning is toch veel beter dan gevangen blijven in een situatie die niet

naar Gods wil is. God aanvaardt ons wel zoals we zijn, maar vanuit Zijn liefde voor ons wil Hij niet dat we zo blijven!

11. Getuigenissen

Voordat we ingaan op enkele getuigenissen, staan we stil bij enkele vragen.

Waarom lijkt de bijbelse weg zo moeilijk of te hoog gegrepen? Omdat veel christenen zo ver van God zijn afgedwaald en het Woord van God niet serieus durven te nemen (17). Omdat er helaas vaak sprake is van een lauw en verwaterd christendom, kent men de kracht van de Heilige Geest niet (meer) en gelooft men niet - overigens ten onrechte - dat men overwinning kan hebben over homofiele gerichtheid.

Vaak wordt het niet aanvaarden van de homoseksuele praxis gezien als liefdeloosheid en homohaat. Maar helaas ziet men dan niet in dat de werkelijke reden om het af te wijzen, beslist niet homohaat of iets dergelijks is, maar juist liefde voor de mens met homofiele gevoelens. Immers elke homofiel voelende mens ervaart het als een probleem, een worsteling waarvan men graag verlost zou willen worden. Gods Woord biedt de weg om verlost te worden, maar dat vraagt wel geloof in Gods Woord en de kracht van de Heilige

Dat de bijbelse weg begaanbaar is en tot goede resultaten leidt, blijkt uit vele getuigenissen van ex-homofielen, die hetero zijn geworden. Voorbeelden zijn de bekende homo-activist Michael Glatze, die christen is geworden en heeft gebroken met homoseksualiteit (66), Johan van der Sluis (59), Daniel Lamm, en de lesbische Rosaria Butterfield (61). Denk ook aan de vele positieve resultaten die o.a. dr. Joseph Nicolosi in Amerika heeft bereikt en de vele voorbeelden die worden genoemd in het boek van Leanne Payne (31), waarin ze laat zien hoe door gebed en de kracht van de Heilige Geest mensen met homoseksuele gevoelens in hun seksuele identiteit herstel vinden en kunnen groeien naar een gezonde seksualiteit. Ook van der Zwaag wijst op de verandering van honderden homoseksuelen (54).

In twee kaders geven we korte getuigenissen weer van de Messiasbelijdende Jood Tzachi Dahad (57) en van Ansel Pronk (58).

12. Conclusies

We leven in een tijd waarin bijbelse waarheden helaas steeds meer in twijfel worden getrokken (we zien hierachter een strategie van satan), terwijl juist Gods Woord de weg wijst naar herstel van de mens (ook voor de oplossing van de nood van de homofiele mens) en zelfs eeuwig

Geest die een oprechte en toegewijde gelovige mag ontvangen, waardoor neigingen die niet naar Gods wil zijn, kunnen worden overwonnen. We mogen God dienen in heiligheid, gerechtigheid en onberispelijkheid (Luk. 1:75, Ef. 1:4).

Als we de homoseksuele praxis toestaan dan zijn we, in tegenstelling tot Gods Woord, tolerant voor de zonde. Juist deze tolerantie, die niet leidt tot bekering en verandering van gedrag, is in wezen liefdeloosheid, het tegenovergestelde van naastenliefde en helpt de homofiel niet. Het wezenlijke probleem wordt daarmee niet aangepakt, want de geneigdheid als zodanig blijft (17).

Soms hoort men de tegenwerping dat we de bijbelse weg niet moeten noemen of er niet in moeten geloven, omdat het nog zo weinig resultaat zou opleveren of dat niet iedere homo verlost zou zijn. Maar dat is geen argument voor anderen om zich er niet naar uit te strekken. Bovendien: God geeft geen inadequate oplossingen, maar het probleem ligt aan de mens die het soms niet goed toepast. Tenslotte: volgens de zojuist genoemde tegenwerping zouden we dan ook nooit meer het evangelie moeten verkondigen, omdat niet iedereen het aanneemt.

Messiaanse Jood Tzachi (Israel Today)

Omdat bij homoseksualiteit sprake is van een gebrokenheid van de schepping, een gebrokenheid, die alleen maar ellende en problemen met zich brengt, roept de Bijbel ons op: "Dood dan uw leden die op de aarde zijn: ontucht, onreinheid, hartstocht, kwade begeerte, en de hebzucht, die afgoderij is" (Kol. 3:5). Ook al mogen we bij God komen zoals we zijn, met ons lek en gebrek en zondige neigingen, omdat God heel veel van ons houdt, wil Hij niet dat we zo blijven. En dat geldt trouwens voor ons allemaal; ook voor iedereen die met een andere zonde worstelt dan homoseksualiteit. God wil ons allemaal maken naar het beeld van Jezus, Zijn Zoon. En dat gaat niet zonder slag of stoot.

Mij werd duidelijk dat homoseksualiteit zonde is. God heeft ons immers geschapen als man en vrouw, ook al hebben we zondige verlangens. Maar we kunnen ervoor kiezen weerstand te bieden aan zondige gedachten. Ik ben nu niet meer verward over mijn mannelijke identiteit, en wanneer ik de verleidingen moet weerstaan, ga ik de strijd aan op basis van waarheid en heelheid. Ik ben niet langer hulpeloos. Toen ik nog als homoseksueel leefde, beeldde ik mij graag in dat het niet mijn schuld was, dat ik slachtoffer was, verslaafd aan deze levensstijl met zijn eigen krachten waartegen ik niets kon inbrengen. Deze slachtoffermentaliteit bood mij een ontsnappingsroute voor de waarheid. Tegelijkertijd was het gevolg dat ik ver verwijderd raakte van mijn door God gegeven identiteit, en daarbij raakte ik vervreemd van andere mensen. Homoseksualiteit wordt door de Bijbel omschreven als een zware zonde. In het Oude Testament staat dat daar de doodstraf op staat. Misschien is dat zo omdat het hier gaat om een zonde die Gods schepping ondermijnt. Omdat homoseksualiteit zo'n zware zonde is, moeten Messiaanse gelovigen des te meer beweging hebben voor mensen die in deze val zijn getrap. Wie Jezus wil volgen, moet bereid zijn om er te zijn voor mensen die met hun identiteit worstelen. Omdat homoseksualiteit in onze cultuur zich zo razendsnel verspreidt, kunnen Messiaanse Joden dit onderwerp niet langer negeren.

leven. Toenemende acceptatie van homoseksualiteit door sommige christenen is een gevolg van het loslaten van Gods Woord (54).

Dat de wereld homofilie steeds meer ziet als een normale variant en zelfs een homohuwelijk (60) toestaat is begrijpelijk, want zij weet niets van de levensrichtlijnen van God. Als een kerk een zgn. homoseksuele relatie in liefde en trouw toestaat en zelfs zegent, is dat zeer triest. Het is een teken van onmacht om op bijbelse wijze om te gaan met homoseksualiteit. Bovendien ondergraaft het de eigen geloofwaardigheid als verkondiger van de waarheid Gods. Een homohuwelijk institutionaliseert de gebrokenheid en lost in wezen niets op.

Het gaat niet om het afwijzen van mensen, maar om het afwijzen van gedrag dat God zonde noemt, en het wijzen op een oplossing, juist omdat de nood zo groot is! De Bijbel toont een begaanbare weg, ook al betekent dat soms een zware geestelijke strijd om te strijden tegen de zonden (= toegeven aan verkeerde neigingen) die de mens kapot maken. Het gaat om een geestelijke strijd tussen licht en duisternis (Ef. 6:12), zeker in deze eindtijd waarin de duivel alles op alles zal zetten om zijn leugens en misleidingen te doen invoeren, zeker wat betreft basale scheppingsordonnanties als seksualiteit en genderidentiteit. De bijbelse weg leidt tot vrijheid zoals de praktijk laat zien. In de Naam van Jezus Christus, de Heiland der wereld, is bevrijding mogelijk!

Drs. Piet Guijt
Mei 2018

Literatuurlijst

1. Rik Bokelman, 7 redenen waarom christenen homoseksualiteit zouden moeten afwijzen. Bron: <https://cip.nl/59560-7-redenen-waarom-christenen-homoseksualiteit-zouden-moeten-afwijzen/FU5VCFUOBy10b08eR04fchYZ>
2. Rik Bokelman, 5 redenen waarom christenen homoseksualiteit zouden moeten accepteren. Bron: <https://cip.nl/59640-homoseksualiteit/FB4AAAAOC3gmOx1KQUkbchYZ>

3. Rik Bokelman, Christelijke homo-organisaties: 'Homofilie is geen ziekte of afwijking'. CIP-nieuws, 23-2-2017
4. Michael Brown, Can You Be Gay and Christian? Bron: <https://www.youtube.com/watch?v=haK471jirCU>
5. Michael Brown, A Queer Thing Happened To America. In: It's Supernatural with Sid Roth. Bron: <https://www.bing.com/videos/search?q=A+Queer+thing+happened+to+America&view=detail&mid=23CBBBD209F2987BE0B223CBBBD209F2987BE0B2&FORM=VIRE>
6. Ad de Bruijne, Smoesjes rond homoseksualiteit, Nederlands Dagblad, 11-7-2009
7. M.M. van Campen, "Homo's mogen hun geaardheid aanvaarden, beleven en uiten". Bron: <https://cip.nl/cip+/66744-ds-m-m-van-campen-homos-mogen-hun-geaardheid-aanvaarden/GR9XU1IKVX11Ox4QFkxkchYZ>
8. Joe Dallas, Een christelijk antwoord op homoseksualiteit, De oogst, november 2002
9. Joe Dallas, Een antwoord op de homotheologie. Uitgeverij Oogstpublicaties, Amsterdam, 2002
10. Bob Davies, Homofilie en de Bijbel -kanttekeningen-. Stichting Onze Weg
11. De Schrift, niet de cultuur. J.I. Packer over de crisis in de Anglicaanse Kerk rondom homoseksualiteit. Nederlands Dagblad, 27-3-2008
12. Hans Frinsel, Een gelopen race. De Oogst, april 2005
13. Robert A.J. Gagnon. De Bijbel en homoseksualiteit. Een hermeneutiek van de relevante bijbelteksten. Uitgeverij: Maatkamp
14. Hendriëlle de Groot, John Lapré werd verguisd omdat hij homo is: "Alle fundamenten van mijn leven waren weggeslagen". CIP-nieuws, 16-1-2018
15. Hendriëlle de Groot, Student die homoseksualiteit een zonde noemde, verliest rechtszaak en is van school gestuurd. CIP-nieuws, 31-10-2017. Bron: <https://cip.nl/65064-student-die-homoseksualiteit-een-zonde-noemde-verliest-rechtszaak-en-is-van-school-gestuurd>
16. Hendriëlle de Groot, "De Bijbel zegt niets zegt over duurzame relaties tussen mensen van hetzelfde geslacht". CIP-nieuws, 9-2-2018
17. Piet Guijt, Homoseksuele relatie in liefde en trouw geen oplossing. Ne-

- derlands Dagblad, 24-9-2003
18. Leo Habets, Mijn worsteling met homoseksualiteit! Bron: <https://uitdaging.nl/6049-mijn-worsteling-met-homoseksualiteit>
19. Jan Hoek, Piet Vergunst, Herman van Wijngaarden, Pastoraat rond homoseksualiteit [sic] moet beter. Nederlands Dagblad, 21-6-2015
20. Wim Houtman in gesprek met Antoine Bodar, Ongeordende liefde. Boeken-centrum
21. Informatief: veelgestelde vragen over homoseksualiteit. Bron: <https://www.verliefde-jongens.nl/informatief/vragen>
22. Israël Today, Messiaanse Jood Tzachi spreekt vrijuit over homoseksualiteit. CIP-nieuws, 9-3-2018
23. Wilkin van de Kamp, Bevrijd van banden. Over verborgen dynamieken in onze relaties. Cross Light Media, Aalten, 2009
24. H.G. Koekkoek, Homoseksualiteit en de Bijbel. Stichting het licht des Levens, Alphen aan de Rijn, 2008
25. Th. Kunst, De christen en zijn homoseksuele naaste. Geloof in de hulpverlening. Telos/Buyten & Schipperheijn, 1982
26. Hilbert Meijer, Seksuele geaardheid staat vast, of toch niet? Nederlands Dagblad, 5-1-2011
27. Joseph Nicolosi, Offering Psychological Services to Men and Women Whose Same-sex Attraction Doesn't Define Them. Bron: <https://www.josephnicolosi.com/>
28. Joseph Nicolosi, Psych Association Loses Credibility, Say Insiders. Bron: <http://www.josephnicolosi.com/collection/psych-association-loses-credibility-say-insiders>
29. J. Noordam, Leven uit de genade. Koers, 27-5-1994
30. Willem Ouweneel. Wat doen we met homo's in de kerk? CIP-nieuws, 3-3-2017
31. Leanne Payne, Het gebroken beeld. De zoektocht naar de seksuele identiteit. Uitgeverij Coconut
32. Pinkstergemeente Gouda, Standpunt-bepaling Homofilie en homoseksualiteit, 27-9-2010
33. Jochem Pleijsier, Homo-gevoelens zijn niet van graniet. Nederlands Dagblad, 1-12-2007
34. Jochem Pleijsier, De Bijbel spreekt nu eenmaal niet positief over homoseksualiteit. Nederlands Dagblad, 8-7-2010
35. Ad Prosman, Homoseksualiteit tussen Bijbel en actualiteit. Een poging tot verheldering. Uitgeverij Groen
36. G. Roos, Huwelijk tussen man en vrouw is volgens de Schrift maatgevend. Reformatorisch Dagblad, 21-10-1994

37. Jeffrey Schipper, Homo's mogen hun geaardheid aanvaarden, beleven en uiten. CIP-nieuws, 19-2-2018. Bron: <https://cip.nl/cip+/66744-ds-m-m-van-campen-homos-mogen-hun-geaardheid-aanvaarden>
38. Jeffrey Schipper, Omgaan met homo's: 3 principes voor christenen. CIP-nieuws, 4-10-2017
39. Jeffrey Schipper (in gesprek met David Nunn, Omgaan met homo-gevoelens: vijf verschuivingen in onze manier van denken. CIP-nieuws, 11-4-2018. Bron: <https://cip.nl/cip+/67463-omgaan-met-homo-gevoelens-vijf-verschuivingen/G0wEBVcIUXNxOh0bFkxachYZ>
40. Reitze Siebesma, Homoseksualiteit en een tegendraadse Bijbel. Nederlands Dagblad, 2-9-2010
41. Reitze Siebesma, Homoseksualiteit en de Bijbel. Stichting Different/Stichting Onze Weg. Oogstpublicaties Amsterdam, 2010
42. David Sorensen, Homofilie. Homofilie is een gevoelig onderwerp onder christenen. Wat zegt de Bijbel over homofilie? In dit artikel vind je een eerlijk antwoord. Bron: <https://www.ontdekgod.nl/bijbel-homofilie/>
43. Maarten Stolk, Kerken in gesprek over homoseksualiteit. Reformatorisch Dagblad, 30-11-2013. Bron: <https://www.digibron.nl/search/detail/ee07acb-21590ce40ebc4941692c982f6/kerken-in-gesprek-over-homoseksualiteit>
44. Johan Verweij, Christen en homo: het leidde bij Johan tot een posttraumatische stressstoornis. CIP-nieuws, 17-7-2017
45. Wat is het verschil tussen homofilie en homoseksualiteit? Bron: <https://www.hetverschiltussen.nl/verschil-homofilie-homoseksualiteit/>
46. Herman van Wijngaarden, Ruimte voor homofiele gevoelens, CV Koers, juli 2003
47. Reina Wiskerke, Peet Botha predikt heiling van homo. Nederlands Dagblad, 4-10-2006
48. Joh. A. Woudenberg, Homofilie – Homoseksualiteit in het licht van de Bijbel & het christelijk geloof. Bron: http://www.hoeksteenkerk.nl/hoeksteenkerk.nl/brochures_pdf/homofilie.pdf
49. Bestaat er een 'homo-gen'? Promise Magazine, oktober 2016
50. Homoseksualiteit aangeboren, aangeleerd of keuze? Bron: <https://mens-en-samenleving.infonu.nl/psychologie/30016-homoseksualiteit-aangeboren-aangeleerd-of-keuze.html>
51. Philip Yancey, Homo's in het licht van Gods genade. Opwekking Magazine, september 1998
52. Kees van der Ziel, Kostbare belofte voor de gesnedene. Nederlands Dagblad, 4-4-2011
53. Kees van der Ziel, Omgang met homo's leent zich niet voor compromis. Nederlands Dagblad, 8-2-2012
54. K. van der Zwaag, Homoseksualiteit is keuze, niet aangeboren. Reformatorisch Dagblad, 4-10-2006
55. Justin Lee, Verscheurd. Ark Media, 2014
56. VCHJC, De bijbel over homoseksualiteit? Bron: <https://www.chjc.nl/geloof-en-homo/de-bijbel-over-homoseksualiteit>
57. Israel Today, Messiaanse Jood Tzachi spreekt zich uit over homoseksualiteit. CIP-nieuws, 9-3-2018
58. Ansel Pronk, Homoseksualiteit in het licht van Gods liefde en genade - Van veroordeling naar genezing. Bron: http://docplayer.nl/2423517-Homoseksualiteit-in-het-licht-van-gods-liefde-en-genade.html#show_full_text
59. Johan van der Sluis, Ik ben niet meer zo. Stichting Moria, 1969
60. Nederland was in 2001 het eerste land ter wereld dat het homohuwelijk bij wet bekrachtigde door de Joodse trotse burgemeester van Amsterdam J. Cohen (= priester...!)
61. Martin Boon, Niet langer lesbienne. Nederlands Dagblad, 8-8-2014 (n.a.v. Rosaria Butterfield, Een onwaarschijnlijke bekering. Het verhaal van een hoogleraar Engels die het christelijke geloof ontdekt. Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, 2014)
62. Helaas is een tendens te bespeuren dat sommige christenen van mening zijn, overigens volkomen ten onrechte, dat in pastorale gesprekken het afwijzen van de homoseksuele praxis op grond van Gods Woord niet meer aan de orde zou mogen zijn.
63. John Kamphuis, De veilige kerk, Uitgeverij Ark Media, mei 2017
64. Steef de Bruijn, "Steef aan John: Nog geen vlak veld". Reformatorisch Dagblad, 17-5-2018
65. Herman van Wijngaarden, Homo's hebben veilige én heilige kerk nodig. Reformatorisch Dagblad, 16-9-2017
66. Homo-icoon VS breekt met homoseksualiteit. Nederlands Dagblad, 7-7-2007
67. Onlangs (20 mei 2018) heeft de paus tegen een Chileense homo, met wie hij een gesprek had over misbruik in de kerk, gezegd: "God heeft je zo gemaakt ...". Dit is echter in strijd met wat de Bijbel zegt.
68. Af en toe lees ik van pogingen om de bijbelse oplossing zelfs te verbieden. Dan wordt het nog duidelijker wie achter het promoten van de homoseksuele praxis zit: satan.

Dansen met de het verleden

“Michael Jackson kwam weer tot leven” berichtte USA Today in een verwijzing naar een uitzending van de Billboard Music Award in 2014. Pulse Evolution, het bedrijf dat de techno-thriller op de markt bracht, gebruikte dezelfde techniek als enkele jaren geleden toen de geest van de omgebrachte rapper Tupac Shakur werd opgeroepen op het Coachella muziek festival. (1) Het lijkt veel meer op necromantie, een methode waarbij getracht wordt te communiceren met de doden. (**) De concerten zijn veel meer te zien als live-uitvoeringen dan muziekvideo’s. Omdat Michael Jackson al zes jaar dood was, ademde het Billboard evenement veel meer de sfeer van een heftige seance uit. Tijdens het concert verscheen Jacksons beeld synchroon met de echte dansers op het podium terwijl hij ‘Slave to the Rhythm’ zong van zijn postume album Xscape. Dergelijke concerten zijn er gepland voor Elvis Presley, Frank Sinatra en Marilyn Monroe.

Of ‘dansen met de doden’ of dansen met de geesten een nieuw soort entertainment zal worden of een weer een voorbijgaande rage, zal de toekomst uitwijzen, maar het zegt in ieder geval iets over de zich steeds meer ontwikkelende cultuur van supersterren.

Sterren en de grafische en media-revolutie.

In zijn baanbrekend boek *The Image* beschreef de historicus Daniel Boorstin hoe in onze cultuur een geweldige verwarring van onwerkelijkheid gecreëerd wordt tussen feiten en fictie’. (2) Telegrafie, fotografie, radio en televisie, (internet en sociale media) hebben pseudo-gebeurtenissen, nepnieuws en fantasieën geënsceeneerd die vooral de aandacht op zichzelf moesten vestigen.

Boorstin hield zich niet alleen bezig met de inmiddels wel bekende cultuur van egocentrische fotosessies en mediagebeurtenissen. Hij roerde een veel groter probleem aan. Amerikanen en westerlingen verwarren niet alleen het kopie met het

origineel, maar verkiezen zelfs de namaak boven het echte! Nieuws werd niet langer verzameld, het werd gemaakt. De reiziger, een persoon die reizen maakt, werd vervangen door iemand die bijvoorbeeld in Amerikaanse hotels verblijft die er als Franse hotels moeten uitzien.

De held, een persoon die bekend staat om zijn prestaties, wordt vervangen door een beroemdheid die alleen bekend staat om zijn beroemdheid. De claim van de beroemdheid op roem en eer is de in feite gericht op de beroemdheid zelf. Het is een persoon die bekend staat als een beroemdheid. Het succes van de filmster overschaduwde de persoon die ze daadwerkelijk geportretteerd hebben. Je zou kunnen zeggen bij de oude Mozes film: de acteur Charlton Heston overschaduwde Mozes. John Wayne is veel beroemder dan Davy Crockett en Leonardo DiCaprio is bekender dan Howard Hughes.

Al in het midden van de negentiende eeuw voorzagen scherpzinnige waarnemers de gevolgen van de grafische revolutie. Vóór de Amerikaanse burgeroorlog schreef een jonge Oliver Wendell Holmes in *The Atlantic Monthly* dat de komst van de fotografie het verschil tussen de vorm

en werkelijkheid zou doen vervagen. Hij zei dat het beeld belangrijker zou worden dan het object zelf, en in feite het object overbodig zou maken. (3)

Holmes vergeleek dit proces met een jager die zich in de natuur bezighield met stroperij. Elk denkbaar echt object in natuur en kunst zal uit ons gezichtsveld verdwijnen. Mannen jagen op allerlei mooie en grootse objecten in kunst en cultuur, vergelijkbaar met wat veel mensen in Zuid-Amerika doen die op vee jagen en alleen geïnteresseerd zijn in de pels en de rest van het karkas van weinig waarde achten. (4)

Later beschreef Christopher Lasch de moderne mens van de twintigste eeuw als een persoon die gevangen zit in een huis van spiegels. Hij schreef in *The Culture of Narcissism*: “We leven in een werveling van beelden en echo’s die de ervaring vastleggen en in slow motion afspelen”. Camera’s en opnameapparatuur overschrijven niet alleen ervaringen, maar ze veranderen ook de kwaliteit ervan, waardoor het moderne leven veel meer het karakter krijgt van een virtuele werkelijkheid.” (5) In het selfie tijdperk worden er zelfs selfies gemaakt bij ongelukken en

afgoden uit

Wat hebben Jackson, Elvis, Monroe en Sinatra met elkaar gemeenschappelijk?

rampen waarbij men zelf centraal staat. (G.F.) Als Lasch vandaag weer op aarde zou komen, hoe zou hij dan naar Facebook en YouTube kijken?

Het interessante van de grafische revolutie is niet dat de ene technologie in plaats kwam van de andere, immers de radio vervangt de televisie niet, maar elke innovatie bouwt voort op de vorige en neemt de andere in zichzelf op, synchroniseert ermee. Hoewel de communicatietechnologieën meer en meer overal verkrijgbaar

en persoonlijker zijn geworden, hebben ze de productie van pseudogebeurtenissen en nepnieuws niet verminderd, net zomin als men gestopt is met het creëren van beroemdheden. In sommige opzichten heeft het navelstaren, dat zich afspeelt in de sociale media, ons allemaal sterren gemaakt in het cyberuniversum. Beroemdheden zijn tot droomwensen van onszelf

geworden. Zoals Dolly Parton ooit in Reader's Digest gezegd heeft: "Mensen komen niet om mij te zien, ze komen om mij te zien als zichzelf". (6)

Wat hebben Jackson, Elvis, Monroe en Sinatra met elkaar gemeenschappelijk? Geen van hen stonden bekend om hun heldhaftige daden. Toch droeg ieder van hen in belangrijke mate bij aan de ontwikkeling van de moderne showbusiness. Voor de tweede wereldoorlog was de zanger van ondergeschikt belang als het ging

om betalingen en aanzien, vergeleken met het orkest. Maar toen Columbia Records tijdens de kerst van 1943 Sinatra's 'All or Nothing at All' uitbracht veranderde dit en werd de zanger van sentimentele liedjes iemand waarvoor jonge meisjes huilden en gilden.

Dat geschreeuw was nog maar het begin. Ed Sullivan wist wat Elvis met zijn heupen deed en juist om die reden weigerde hij hem in zijn show te laten optreden. Maar toen de recensie van Steve Allen Elvis om zijn uiterlijke verschijning 'de hemel in prees' kwam Sullivan hierop terug. Hij boekte de zanger voor drie shows en betaalde hem 50.000 dollar. Elvis liet de wereld kennis maken met rock en roll, hij bepaalde het genre van de soort muziek en werd tegelijk het icoon. Tegenwoordig komen we niet meer zo onder de indruk van Elvis' draaibewegingen, maar ongetwijfeld maakte hij de weg vrij voor de 'stilistische kruisgrijper' Jackson die ontegenzeggelijk een getalenteerd kunstenaar was en die de personificatie werd van de cultus van beroemdheden voor soloartiesten. Hij bracht een revolutie teweeg in de muziekvideo-industrie.

Heidense schoonheid

We moeten niet denken dat de macht van beroemdheden op deze schaal begonnen is bij Sinatra, Monroe en Jackson. De eerste wereldwijde beroemdheid

was de Egyptische farao. Naast een despoot en god was de farao een gevierd persoon. Historicus Will Durant schrijft dat hij een hofhouding van twintig mensen had die alleen zijn uiterlijk verzorgde. Er waren kappers om zijn haar te knippen, manicures om zijn nagels te schilderen. Andere stylisten zorgden voor zijn keizerlijke kleding, parfumdskundigen behandelden zijn oksels en make-up artiesten kleurden

zijn oogleden zwart en zijn wangen rood. (7)

Kunsthistoricus Camille Paglia zegt dat Egypte ons de eerste 'mooie mensen' liet zien. Ergens tussen de piramides en de Nijl werd het begrip mode geboren. Paglia beweert in *Sexual Personae*: "Egypte heeft de glamour uitgevonden, schoonheid als macht en macht als schoonheid.... Hiërarchie en erotiek zijn samengesmolten in Egypte en het is geworden tot een heidense eenheid die het westen nooit verlaten heeft". (8)

Paglia's nieuwste boek *Glittering Images: Een reis van de kunst vanuit Egypte naar Star Wars* werkt die gedurfde inzichten uit. (9) Ze is de enige niet-christen die ik ken die een juiste visie heeft over heidendom. Paglia tekent de ontwikke-

ling van de heidense schoonheid in de kunst van Egypte tot de berg Olympus waar de Grieken en Romeinen hun eigen beelden van goden ontwierpen om ze vervolgens te imiteren. Zeus en Bachus waren overdreven persoonlijkheden, mensen die geweldige daden verrichtten en vervolgens de dorpen ingingen om te

drinken en te verkrachten. Maar dat is misschien grotendeels een versimpeling van de ontwikkelingen. De geschiedenis van de persoonlijkheid van de heiden is veel gecompliceerder. In mijn boek *The Vanishing Word* (het verdwijnende woord) beschrijf ik dat de kunst niet alleen 'het voertuig' is waardoor de Grieken zichzelf aanbaden, maar dat kunst ook een manier was om hun cultuur te ontwikkelen en te begrijpen. (10) De Grieken verbeterden de universele vormen als die van de Egyptische kouros (een staande grote naakte man). Zoals Paglia zegt: "De Griekse kouros nam de koude blik van de Egyptenaren over en creëerden de grote westerse samensmelting van seks, kracht en persoonlijkheid". (11) De cultus van de schoonheid van Athene vond zijn ultieme vorm in Apollo, de mooie jongen, koel, afstandelijk en in

totale controle over zijn omgeving. Zijn beeld begint in Egypte, en loopt door tot Athene, Rome en de Italiaanse Renaissance. We vinden hem terug in de Europese romantiek en vervolgens in de massale afgoderij van de hedendaagse populaire cultuur. Paglia beschrijft hem als zonder baard, slank, dromerig, afstandelijk, autistisch en verloren in een wereld van androgene zelfbeschouwing. Hij is de klassieke Griekse man met een hoog voorhoofd, een sterke, rechte neus, vlezige wangen, een volle mond en korte bovenlip en een prikkelbare uitdrukking. Hij is Apollo, Blue Boy, Lord Byron en Elvis Presley. (12) Het ingetogen Apollo-ideaal staat in schrille tegenspraak met zijn chaotische Dionysische tegenpool. De god van de wijn en feestvreugde vertegenwoordigde ook een belangrijk deel van de Griekse samenleving zoals die weerspiegeld werd

in de cultuurfestivals die vergeven waren van seksualiteit en brutaliteit. Gedurende de periode van de Romeinse keizers werd de dynamiek en geest van Dionysius steeds dominanter in de Romeinse cultuur. Toen Nero bespottelijke schijnhuwelijken met mannen organiseerde waarin hij soms de bruid en soms de bruidegom speelde, maakte hij in feite een artistiek statement.

In onze westerse cultuur zien we afwisselend steeds weer invloeden van de Apollo- en Dionysius-geest (ingetogenheid resp. Feestvreugde) terugkomen. Door deze invloeden wordt de mooie jongen tot een grotesk persoon. Deze artistieke wisselende invloeden gaan tegenwoordig zo snel dat we ze zelfs in het leven van een enkele kunstenaar zien. (Denk bijvoorbeeld aan de koningin in Disney's *Bubblegum*, waarin Britney Spears veranderd in een sadomasochistische freak.) Michael Jackson begon zijn carrière als wonderboy van de Jackson Five. Zijn vakmanschap was overtuigender dan dat van Donny Osmond. Nadat Jackson de groep met zijn broers verliet, maakte hij naam als een dynamische, behendige en jeugdige popster. Zelfs als volwassen man zong hij nog met een piephoog stemmetje. Hij was Peter Pan, de jongen die nooit volwassen wilde worden. Na verloop van tijd zorgden Jacksons cosmetische operaties, openbare verlegenheid en drugsmisbruik voor een aftakeling van zijn persoonlijkheid tot een wereldvreemd figuur. Net als Elvis en Monroe stierf hij toen bij het ouder worden zijn gekunsteld opgebouwde imago in gevaar kwam.

Dansen met de doden

Pulse Evolution geeft in haar concerten een geavanceerde draai aan een oude goocheltruc. Men maakt gebruik van een supermoderne techniek, de zogenaamde Pepper's Ghost (zie noot onderaan) die door computernerds ontwikkeld is en het haarscherpe, kleurechte computerbeeld van een entertainer laat zien op een dunne glasplaat die in een hoek van 45 graden staat, waarop het beeld gevormd wordt door verschillende krachtige digitale projectors. 'Live' artiesten completeren deze act waardoor de illusie ontstaat dat de ster zich op de Bühne bevindt. John Henry Pepper verbaasde het publiek in 1863 toen hij de truc gebruikte in een scene van Dickens 'The Haunted Man'. Sinds die tijd wordt de 'Pepper's Ghost' gebruikt bij pretparken zoals Disney's themaparken (en ook op de Efteling, red.). Maar ook bijvoorbeeld bij het liveoptreden van Madonna bij de Grammy Awards in 2006. De laatste tijd gaan concertproducenten deze truc gebruiken om overleden artiesten a.h.w. 'op te roepen'.

Tot nu toe is er nog geen compleet concert van een overleden artiest geweest, maar dat betekent niet dat dat nooit gaat gebeuren. Als de geschiedenis van de technologie ons iets leert, is het dat als het gedaan kan worden het ook op alle mogelijke manieren moet gebeuren. Om te kunnen genieten van Jacksons moonwalk over het podium moet je jezelf na zijn dood ook in je verbeelding voor hem open kunnen stellen. Ian Drew, de evenementen-directeur bij US Weekly, die bij het 'Jackson concert' aanwezig was, beweerde dat mensen niet zouden komen om de nieuwste technische innovatie te zien maar dat ze komen voor een gemeenschappelijke ervaring. (13)

Is dit de grensoverschrijding naar necromantie? Technisch gezien beantwoorden deze uitvoeringen niet aan de oude definitie van necromantie. Niemand zal ontkennen dat het verder gaat dan het kijken naar een fototentoonstelling. Het gemeenschappelijke ervaringsmoment van zo'n evenement is op zijn minst dubieus. Er is ook een zekere durf nodig om artiesten van vlees en bloed te mixen met

een holografisch beeld van de overleden 'koning' Jackson. De eerdergenoemde Paglia schreef in *Personae*: "(Dit) is niet het tijdperk van de angst maar het tijdperk van Hollywood. De heidense cultus van de persoonlijkheid is opnieuw opgestaan en domineert alle kunst en gedachten. Het is moreel leeg maar ritueel diepgaand... Het filmscherm en televisie en tablet zijn heilige gebieden geworden". (14) Jackson geprojecteerde beeld was niet de 'klassieke' geest zoals die bijvoorbeeld bij een vertolking van Hamlet te zien is. De echte dans met de doden is te vinden in de schaduw van een heidens verleden, vroeger verbeeld in stenen, die nu in andere vorm steeds terugkomen.

Arthur W. Hunt 3 (www.arthurwhunt.com) is een actief lid van de Media Ecology Association die gesticht is door Neil Postman. Hij is de auteur van "The Vanishing Word": *The Veneration of Visual Imagery in the postmodern World* (Wipf and Stock, 2003-2013) en *Surviving Technopolis: Essays on finding Balance in our New Man-Made Environments* (Pickwick 2013). Dit artikel is voor het eerst gepu-

bliceerd in het *Christian Research Journal*, vol. 39, nummer 6 (2016).

Vertaald door Gerard Feller

NOTEN

- 1 Marco della Cava, "A Techno Thriller", *USA Today*, May 23, 2014, 1A.
- 2 Daniel Boorstin, *The Image: A Guide to Pseudo-Events in America* (New York: Vintage Books, 1961), 3.
- 3 Oliver Wendell Holmes, "The Stereoscope and the Stereograph". *Atlantic Monthly*, June 1859, reprinted in *Photography Essays and Images*, ed. Beaumont Newhall (New York: The Museum of Modern Art, 1980), 53-54, in Stuart Ewen, *All Consuming Images: The Politics of Style in Contemporary Culture* (New York: Basic Books, 1988), 25.
- 4 Holmes, "The Stereoscope and the Stereograph". in Ewen, *All Consuming Images*, 25.
- 5 Christopher Lasch, *The Culture of Narcissism: American Life in an Age of Diminishing Expectations* (New York: Warner Books, 1979), 96-97.

- 6 “Quotable Quotes”. Reader’s Digest, June 2001, 73.
- 7 Will Durant, *Our Oriental Heritage* (New York: MJF Books, 1992), 163.
- 8 Camille Paglia, *Sexual Personae: Art and Decadence from Nefertiti to Emily Dickinson* (New Haven, CT: Yale University Press, 1990), 59.
- 9 See Camille Paglia, *Glittering Images: A Journey through Art from Egypt to Star Wars* (New York: Pantheon, 2012).
- 10 See Arthur W. Hunt III, *The Vanishing Word: The Veneration of Visual Imagery in the Postmodern World* (Wheaton, IL: Crossway Books, 2003).
- 11 Paglia, *Sexual Personae*, 112.
- 12 *Ibid.*, 115, 121.
- 13 Marco della Cava, “Singer’s Mirage Heralds Future,” *USA Today*, May 23, 2014, 8A.
- 14 Paglia, *Sexual Personae*, 32.

* Pepper’s Ghost is een truc om de illusie op te roepen van een geestverschij-

ning. De bedoeling is dat er een geest verschijnt op het toneel. Tussen het toneel en het publiek staat een glasplaat. Deze staat in een hoek van 45 graden gedraaid. Ergens naast het toneel, op een plek die voor het publiek niet zichtbaar is, staat de persoon die moet verschijnen als geest. (Het kan uiteraard ook om een voorwerp gaan.) Deze persoon wordt belicht door een felle lamp. Als de glasplaat goed staat, ziet het publiek de weerspiegeling van de persoon in de glasplaat. Maar doordat men erdoorheen kan kijken, lijkt het net een geest. Door de lamp langzaam aan te laten gaan, kan men de geest langzaam laten verschijnen; laat men de lamp langzaam uitgaan, dan verdwijnt de geest. Bron: Wikipedia.

** Necromantie Vooral sinds de renaissance wordt necromantie geassocieerd met zwarte magie en het oproepen van demonen. Hierbij verloor het

eigenlijk een deel van zijn oorspronkelijke betekenis, een vorm van sjamanisme waarbij contact werd gezocht met de geesten van overleden voorouders

De leer van de getoetst aan het Nieuwe Testa

De basisopvatting van de zielelaaptheorie: er bestaat geen

Naast de winterslaap en de hazeslaap bestaat ook de zielelaap. Wat is dat nou weer? Met zielelaap wordt bedoeld dat bij het lichamelijke sterven ook de ziel gaat slapen of rusten. Wat moet je als christen daar van denken?

De vertegenwoordigers van deze doctrine (1) stellen de dood vaak slechts voor als het graf. Zij beschouwen een 'onsterfelijke ziel' als het overnemen van Grieks denken.

De inhoud van het gedeelte over de rijke mens en de arme Lazarus (Luk. 16:19-31) is hier in het geding. Dit geeft aan de aanhangers van genoemde theorie doorgaans geen zicht op de realiteit van een *tussentoestand*. Daarmee bedoel ik de periode tussen het lichamelijke sterven en de lichamelijke opstanding.

Deze geschiedenis wordt door hen veelal opgevat als een gelijkenis. Dat kan kloppen, maar dan moet men toch in willen zien dat Jezus ook in een gelijkenis geen fabeltjes vertelt over het leven na de dood. De Heer verzint geen verhalen die niet op geestelijke waarheid berusten. De serieuze waarschuwing van dit gedeelte wordt door sommigen slechts op de Fari-zeeën toegepast waar de rijke man model voor zou staan. Men geeft een merkwaardige natuurlijke uitleg van de rijke man en de arme Lazarus, gebaseerd op de zichtbare wereld en de aardse werkelijkheid. In geestelijke zin was er sprake van de arme man en de rijke Lazarus. De rijke man toonde geen barmhartigheid voor Lazarus als 'zuchtende schepping' en liet hem links liggen. Dat heeft ernstige consequenties.

Jezus geeft hier informatie over het dodenrijk. Natuurlijk sluit Hij aan bij het bekende begrip de 'schoot van Abraham.' Jezus trekt de sluier deels weg en toont iets van de realiteit van de onzichtbare, geestelijke wereld. Het gaat hier over het Griekse woord *hades*, het 'niet-waar-neembare', namelijk de toestand in het *dodenrijk*. Dus niet de hel, zoals de SV

en de HSV foutief vertalen. De grondfout die men hierbij ook maakt is dat de begrippen hemel, dodenrijk, afgrond en poel van vuur plaatsen zouden zijn die men op, onder of boven de aarde kan lokaliseren. Als beeld worden ze wel zo gebruikt (bijv. Openb. 5:13). Het zijn echter veeleer aanduidingen van geestelijke werkelijkheden en situaties in de onzichtbare wereld.

Wat is 'dood'?

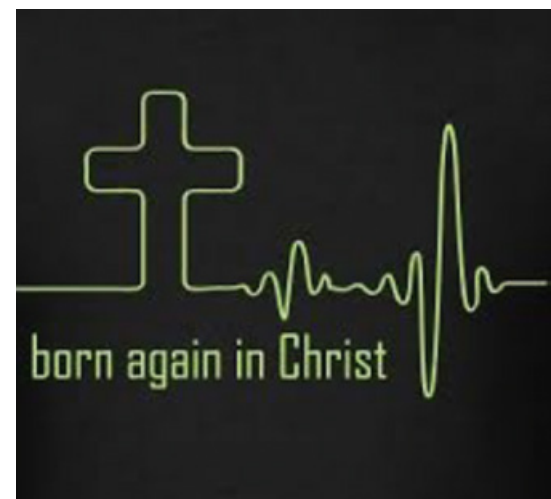
Aanhangers van de leer van de zielelaap definiëren 'dood' als ophouden met leven in iedere vorm: het lichaam is dood in het graf, de ziel rust als in een slaap en de geest (als 'adem' gelezen) keert terug tot God, die hem geschonken heeft (Pred. 12:7b). Kortom: men beschouwt de dood als het totaal ophouden te bestaan, dus het sterven van de gehele mens. Deze voorstelling van zaken baseert men hoofdzakelijk op het Oude Testament. Daar was weinig kennis over het leven na de dood en men had nog geen inzicht in het Koninkrijk der hemelen dat Jezus verkondigde (Matth. 13:11,34-35).

Over het algemeen onderscheidt men onder christenen drie soorten dood: de geestelijke dood (gevolg van de zonde), de lichamelijke dood en de eeuwige dood (de hel). De Bijbel spreekt over de eerste dood: het lichamelijke sterven als het loon van de zonde en over de tweede dood: de poel van vuur. Verder is van belang te weten dat de Bijbel de dood niet slechts ziet als een toestand, maar ook als een geest, een vijandelijke macht (Job 18:14; Rom. 5:14,17; 1 Kor. 15:26; Openb. 6:8; 20:13-14).

Het Nieuwe Testament is doorslaggevend over 'dood' en 'leven'

Onder het Oude Verbond was de visie dat iedereen die stierf naar het dodenrijk ging (NBG-vert.). Daarin zijn volgens Luk. 16:19-31 twee afdelingen: een voor rechtvaardigen en een voor onrechtvaardigen. Uitgezonderd Henoeh, Elia (en misschien Mozes) die in de hemel werden opgeno-

men. De leer van de zielelaap tracht men te funderen op enkele oud-testamentische teksten in Prediker, de Psalmen en Job die bijv. zeggen dat de doden niets weten (Pred. 9:5). Inderdaad, zij hebben in het dodenrijk geen kennis van wat op aarde gebeurt en kunnen niet meer deelnemen aan de zichtbare wereld. In het Oude Testament hadden de mensen over het algemeen nog een beperkt zicht op wat er na de dood precies zou plaatsvinden. Men kan de zielelaaptheorie zeker niet afleiden uit het helderder licht van het Nieuwe Testament. Het is een aardsgericte leer die geen inzicht verschaft op wat in de geestelijke, onzichtbare wereld gebeurt. Deze onzienlijke wereld met zijn licht- en duistere zijde (met andere woorden: het Koninkrijk van God, het koninkrijk van satan en het dodenrijk) werd nu juist door Jezus geopenbaard. Hij toonde ons de realiteit van de hemelse gewesten met de goede geesten (engelen) en de kwade geesten (demonen) en Paulus schrijft duidelijk dat "Hij ons mede opgewekt heeft en ons mede een plaats heeft gegeven in de hemelse gewesten, in Christus Jezus" (Ef. 2:6). Wij zijn, terwijl wij in het lichaam ons verblijf hebben, nog ver van de Here in den vreemde (2 Kor. 5:6). Met onze innerlijke mens (ziel en geest) mogen we nu al in de hemelen wandelen (Fil. 3:20, St. Vert.), daar strij-

zieleslaap ment

onsterfelijke ziel

den tegen de boze geesten (Ef. 6:12) en de dingen bedenken die boven zijn, waar Christus is (Kol. 3:1-2). Onze gedachten kunnen opstijgen om het denken van God over alles op aarde over te nemen.

Wanneer begint ons geestelijk leven?

De zieleslaapleer stelt dat de mens, die geestelijk is opgestaan uit de dood - dus is wedergeboren - en eeuwig leven heeft, *opnieuw* moet sterven. Er zou dan een breuk komen in zijn eeuwige leven door de zieleslaap van honderden of duizenden jaren tot de opstanding op de jongste dag. Het eeuwig leven begint echter al als wij tot geloof in Christus komen. We lezen: "En dit is het getuigenis: God heeft ons eeuwig leven gegeven en dit leven is in Zijn Zoon. Wie de Zoon heeft, heeft het leven; wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet. Dit heb ik u geschreven, die gelooft in de naam van de Zoon Gods, opdat gij WEET dat gij eeuwig leven HEBT" (1 Joh. 5:11-13). Merk op dat hier met een blijde zekerheid wordt gesproken over het eeuwige leven dat NU begint en niet pas na de dood of zelfs uitgesteld wordt tot de jongste dag. De vader in de gelijkenis zegt tegen de oudste broer over de jongste:

"Wij moesten feestvieren en vrolijk zijn, want uw broeder hier was dood en is LEVEND geworden, hij was verloren en is gevonden" (Luk. 15:32). Dit nieuwe opstandingsleven wordt niet onderbroken door een langdurig onbewust intermezzo van een zieleslaap. Dat is op zijn zachtst gezegd heel erg onlogisch en wat belangrijker is: vreemd aan de duidelijke overtuigingen in het Nieuwe Testament. Dood-zijn bij mensen betekent niet dood-zijn bij God! De mens ziet dan alleen een dood, vergankelijk lichaam, een 'stoffelijk overschot', maar onze innerlijke mens (ons geestelijk lichaam: ziel en geest die onstoffelijk zijn) kan niet ontbonden worden, maar leeft door. Dat onttrekt zich echter aan de menselijke waarneming in de zichtbare wereld en wordt slechts gezien door het geloofsoog.

'Ik ben de opstanding en het leven'

Ook Martha zei tegen Jezus over haar broer Lazarus "Ik weet, dat hij zal opstaan bij de opstanding ten jongsten dage. Jezus zei tot haar: "Ik BEN de opstanding en het leven..." (Joh. 11:24-25). Men kan zich natuurlijk proberen te beroepen op het dochttertje van Jairus (Joh. 5:38) en op Lazarus (Joh. 11:11-13 waar over inslapen, slapen en ontslapen wordt gesproken. Daar wordt door Jezus zonneklaar bedoeld op het lichamelijke sterven en niet over het gaan slapen van de ziel. Jezus roept Martha terug van haar geloof in wat in de verre toekomst zou gebeuren. Hij wijst op de geestelijke werkelijkheid in Hemzelf, de Levensvorst, die hier verbolgen in de geest op de dood reageert en die uiteindelijk de dood zou overwinnen. Wat is de mens?

Dat de ziel sterft, fundeert men op de tekst "de ziel die zondigt zal sterven" (Ezech. 20:4,20; zie ook Gen. 2:7). Ziel betekent in deze verzen eenvoudigweg persoon of wezen. In 1 Thess. 5:23 lezen we echter dat de mens een 'geest-ziel-lichaam'-wezen is dat een geheel vormt. De mens IS dus niet alleen een ziel (persoon), maar HEEFT ook een ziel! Vaak wordt de ziel aangeduid met de functies verstand, wil en gevoel. De ziel vormt ons

ik, onze persoonlijkheid. De geest van de mens is door sommigen beschreven met de functies geloof, taal en kracht en door anderen is de geest aangeduid met de vermogens Godsbewustzijn, intuïtie en geweten. Het lichaam bestaat uit vlees, bloed en beenderen. Bij het lichaam horen de functies van de vijf zintuigen: gezicht, gehoor, reuk, smaak en tast. Je kunt geest, ziel en lichaam ook zo aanduiden: het Godsbewustzijn, het zelfbewustzijn en het wereldbewustzijn.

De Bijbel gebruikt ook de term 'hart', dat is niet ons fysieke orgaan, maar de innerlijke kern van de mens. In het bijbelse spreken wekt het gebruik ervan de indruk van een synonieme uitdrukking voor ziel/geest. Het Nieuwe Testament hanteert ook nog de term 'vlees' (dan niet als synoniem voor het lichaam), om de natuurlijke, in zonde gevallen, mens met zijn hartstochten en begeerten aan te duiden (Gal. 5:24).

De uitdrukking inwendige/innerlijke mens (voor geest/ziel) en/of uitwendige/outerlijke mens (lichaam) vinden we enkele keren in het Nieuwe Testament:

- "Want naar de *inwendige mens* verlustig ik mij in de wet Gods..." (Rom. 7:22).
- "Opdat Hij u *geve*, naar de rijkdom Zij-

ner heerlijkheid, met kracht gesterkt te worden in de inwendige mens, opdat Christus door het geloof in uw harten woning make” (Ef. 3:16). De uitdrukking ‘dat is goed voor mijn *inwendige mens*’ als het gaat over eten heeft dus in feite slechts betrekking op de uitwendige mens, namelijk het lichaam.

- “Daarom verliezen wij de moed niet, maar al vervalt ook onze *uiterlijke mens*, nochtans wordt de innerlijke van dag tot dag vernieuwd” (2 Kor. 4:16). En vervolgens: “Want de lichte last van het lijden van een ogenblik bewerkt voor ons een alles verre te boven gaand eeuwig gewicht van heerlijkheid, daar wij *niet zien op het zichtbare, maar op het onzichtbare; want het zichtbare is TIJDELIJK en het onzichtbare is EEUWIG*” (2 Kor. 4:17-18).
- 1 Petr. 3:4 spreekt over “de verborgen mens uws harten.” (NBV: “in wat verborgen ligt in uw hart, in een zacht en stil gemoed”).

In 1 Kor. 15:44 gaat met om de tegenstelling tussen het natuurlijk lichaam (de zichtbare mens) en het geestelijke lichaam (ziel/geest, de onzichtbare innerlijke kant van de mens). Wij geloven dat de uitwendige mens - ons natuurlijk lichaam - na het sterven in het graf ligt, maar dat wij naar onze inwendige mens voortleven, hoewel wij dan onttrokken zijn aan de zichtbare wereld. Sterven is de scheiding tussen de inwendige mens en de uitwendige mens. Met het zaaien van het vergankelijke lichaam wordt slechts een korrel gezaaid van het verheerlijkte lichaam dat God te Zijner tijd zal opwekken (1 Kor. 15:35-38).

In 1 Kor. 15:47-49 lezen we: “De eerste mens is uit de aarde, stoffelijk, de tweede mens is uit de hemel. Gelijk de stoffelijke (Adam) is, zijn ook de stoffelijken, en zoals de hemelse is, zijn ook de hemelsen. En gelijk wij het beeld van de stoffelijke hebben gedragen, zo zullen wij het beeld van de hemelse (Christus) dragen.” Het dragen van het beeld van de hemelse mens is niet slechts toekomstmuziek in een verheerlijkt lichaam straks, maar realiteit in het leven nu! De geestelijke, van boven geboren (=wedergeboren) mens ontwikkelt zich door de Geest in een groeiproces naar de gelijkvormigheid van het beeld van Zijn Zoon (Rom. 8:29).

Heengaan en met Christus zijn

De populaire uitdrukking ‘naar de hemel gaan’ ontbreekt in het Nieuwe Testament, maar toch zijn de Schriftplaatsen duidelijk genoeg om te laten zien hoe het met de gelovige onder het Nieuwe Verbond na de dood zal gaan. We laten de meest

relevante teksten over dit onderwerp de revue passeren.

- Over Stefanus lezen we: “Maar hij, vol van de heilige Geest, sloeg de ogen ten hemel en zag de heerlijkheid Gods en Jezus, staande ter heerlijkheid Gods, En hij zei: Zie, ik zie de hemelen geopend en de Zoon des mensen staande ter rechterhand Gods” (Hand. 7:55-56) en in Hand. 7:59 lezen we: “En zij stenigden Stefanus, die de Here aanriep, zeggende: Here Jezus, ontvang mijn geest.” Hoewel zijn stoffelijk lichaam onder de steniging gedood werd, lezen we hier dat zijn geest - zijn inwendige mens - ontvangen zou worden door de Heer.
- Het vurige verlangen en hopen van Paulus was dat hij in geen enkel opzicht beschaamd zou staan, maar dat met alle vrijmoedigheid, zoals steeds, ook nu Christus zal worden grootgemaakt in mijn lichaam, hetzij door mijn leven hetzij door mijn dood.

“Want het leven is mij Christus en het sterven gewin” (Fil. 1:21) en Fil. 1:23 zegt: “Van beide zijden word ik gedrongen: ik verlang heen te gaan en met Christus te zijn, want dit is verreweg het beste; maar nog in het vlees te blijven is nodiger om uwentwil.” Dat heengaan EN met Christus zijn zegt hij als het ware in één adem! Hij stelt: dat is verreweg het beste! Als Paulus het sterven als WINST ziet, dan is het toch vreemd dat hij daarna duizenden jaren zou gaan slapen. Vgl. het opschrift op menige grafsteen: ‘Rust zacht’ dat dan ook op de apostel van toepassing zou zijn.

- Paulus schrijft: “Daarom zijn wij te allen tijde vol goede moed, ook al weten wij, dat wij, zolang wij in het lichaam ons verblijf hebben, ver van de Here in den vreemde zijn - want wij wandelen in geloof, niet in aanschouwen - maar wij zijn vol goede moed en wij begeren te meer ons verblijf in het lichaam

te verlaten en bij de Here onze intrek te nemen” (2 Kor. 5:6-8). Ook hier is er een directe koppeling tussen ons verblijf in het lichaam verlaten EN bij de Here onze intrek nemen. Het is heel merkwaardig als dit intrek nemen bij de Here vele eeuwen later zou plaats vinden.

- In Luk. 20:38 wordt over God iets belangrijks gezegd, waarmee de leer van de zielelaap niet strookt: “Hij is niet een God van doden, maar van levenden, want voor Hem leven zij ALLEN.”
- Joh. 5:24-25 geeft aan: “Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, wie Mijn woord hoort en Hem gelooft, die Mij gezond heeft, HEEFT eeuwig leven en komt niet in het oordeel, want hij is overgegaan uit de dood in het leven. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, de ure komt en is NU, dat de doden naar de stem van de Zoon van God zullen horen, en die haar horen zullen LEVEN” (vergelijk 1 Joh. 3:14). Het gaat hier om onze geestelijke opstanding uit de doden (van tussen de doden uit).
- Joh. 8:51-52 zegt dat wij de dood niet zullen zien of smaken. We citeren: “Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, indien iemand mijn woord bewaard heeft, hij zal de dood in eeuwigheid niet aanschouwen” en verder: “indien iemand mijn woord bewaard heeft, zal hij de dood in eeuwigheid niet smaken.” Wij zullen in Christus zijnde niet in het dodenrijk komen.
- “...Christus Jezus heeft de dood van zijn kracht beroofd en onvergankelijk LEVEN aan het licht gebracht” (2 Tim. 1:10b; zie ook Rom. 6:9).
- Joh. 11:25-26 is ook erg duidelijk: “Jezus zeide tot haar: Ik BEN de opstanding en het leven; wie in Mij gelooft zal leven, ook al is hij gestorven, en een ieder, die leeft en in Mij gelooft, zal in eeuwigheid niet sterven...” In dit goddelijke leven komt niets meer van een doodslaap.
- Over de misdadiger aan het kruis lezen we: “En hij zei: Jezus, gedenk mijner, wanneer Gij in uw Koninkrijk komt. En Hij zei tot hem: Voorwaar, Ik zeg u, HEDEN zult gij met Mij in het paradijs zijn” (Luk. 22:52-53).
- “Maar gij zijt genaderd tot de berg Sion, tot de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem, en tot tien-duizendtallen van engelen, en tot een feestelijke en plechtige vergadering van eerstgeborenen, die ingeschreven zijn in de hemel, en tot God, de Rechter over allen, en tot de geesten der rechtvaardigen, die de voleinding bereikt hebben, en tot Jezus, de middelaar van een nieuw verbond, en tot het bloed der besprenging, dat

krachtiger spreekt dan Abel” (Hebr. 12:22-24).

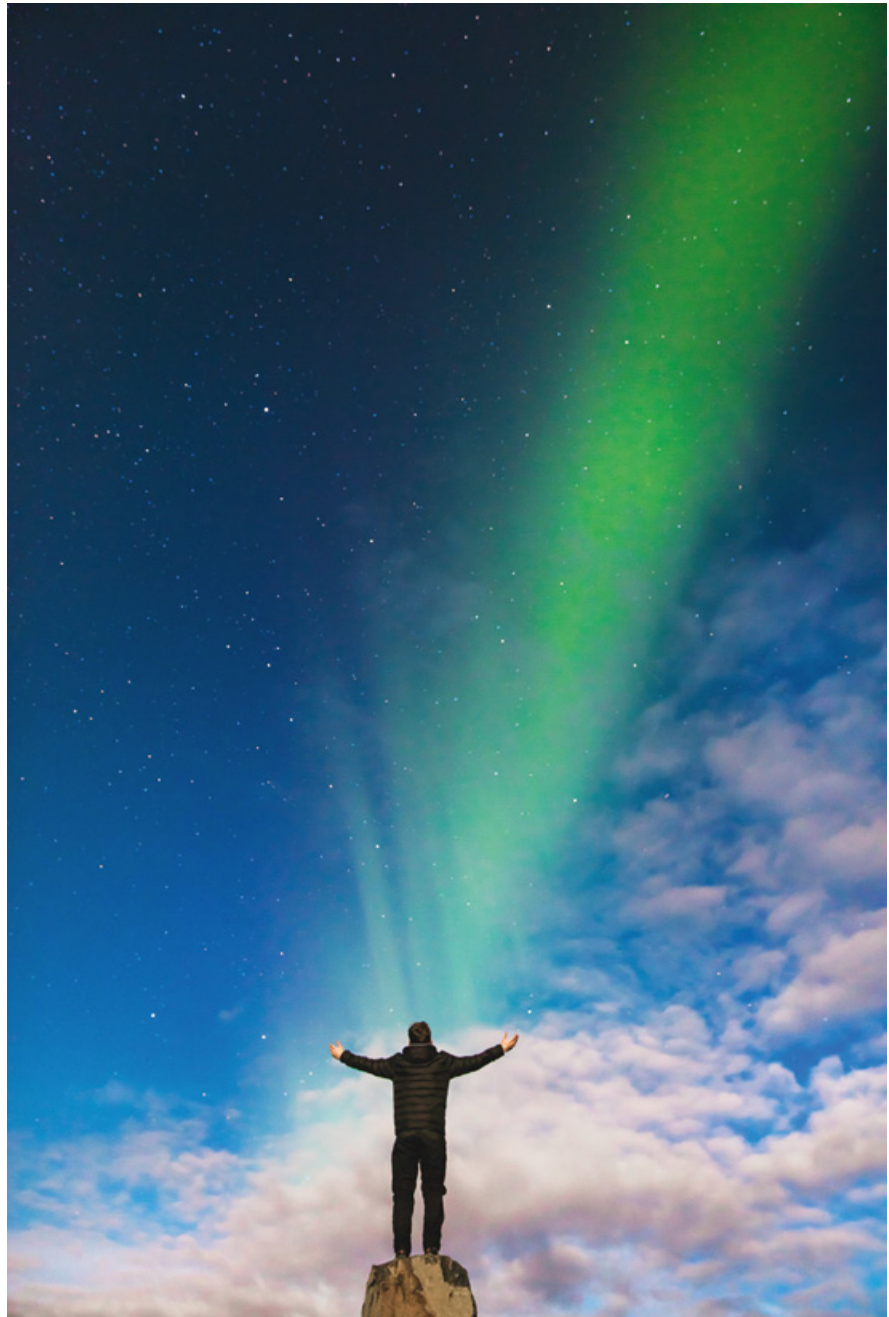
We concluderen dat volgens het Nieuwe Testament de ziel niet zal slapen in een onbewuste of doodstoestand tot de opstanding op de jongste dag. De oproep “ontwaakt gij die slaapt en sta op uit de doden en Christus zal over uw lichten” (Ef. 5:14) geldt nu en is gericht aan mensen die geestelijk, innerlijk dood zijn door hun overtredingen en zonden (Ef. 2:1).

‘In Mijn huis zijn vele woningen...’

Joh. 14:2-3 zegt: “In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen (kamers, NBV) - anders zou ik het u gezegd hebben - want Ik ga heen om u plaats te bereiden; en wanneer Ik heengegaan ben en u plaats bereid heb, kom Ik terug en zal u tot Mij nemen, opdat jullie zijn mogen waar Ik ben.”

Deze bekende tekst is vaak uitsluitend op de toekomst in de hemel geprojecteerd en wordt ook gebruikt om de zogenaamde opname van de gemeente te onderbouwen. Het wederkomen waar de Here hier op doelt, is al met Pinksteren, want Hij zegt: “Ik zal u niet als wezen achterlaten, Ik kom tot u” (Joh. 14:18, 23) en “Ik ga heen en Ik kom tot u” (Joh. 14:28). Hoe? Hij komt allereerst weer in de heilige Geest, de andere Trooster (Joh. 14:26; Joh. 15:26; Joh. 16:7).

En Joh. 14:3 dan? Daar staat dat Hij heengaat om ons plaats te bereiden. Hoe doet Hij dat? Dat doet Hij allereerst door Zijn verzoeningswerk voor onze zonden. Vervolgens staat er: “en wanneer Ik heengegaan ben en u plaats bereid heb, kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat ook gij zijn moogt, waar Ik ben” (Joh. 14:3;

zie ook Joh. 12:26, 32; Joh. 17:24). Dit begint daarmee dat wij medeopgewekt zijn en sinds Pinksteren door de doop in de heilige Geest in de hemelse gewesten mogen functioneren. Immers, ons is mede een plaats gegeven in de hemelse gewesten, in Christus Jezus (Ef. 2:6).

De hemelsferen

Het begrip 'hemelse gewesten' doet ons denken aan een kaart van de hemel met provincies erop. Daarom heeft de vertaling 'hemelsferen' uit de NBV onze voorkeur. Hier zullen wij strijden (Ef. 6:12) en wandelen (Fil. 3:20, St. Vert.) en leren vanuit God de omstandigheden op aarde te bezien door Zijn denken over alle dingen over te nemen. Daarom staat er: "Indien gij dan met Christus zijt opgewekt, zoekt de dingen die boven zijn, waar Christus is, gezeten ter rechterhand Gods. Bedenk de dingen, die boven zijn, niet die op de aarde zijn" (Kol. 3:1-2). Wij leren van bovenuit te denken en zo zijn we *hemelburgers op aarde* en leven we één leven in twee werelden (aarde en hemel) tegelijk. Daarin is de mens uniek, want dieren leven alleen in de natuurlijke, zichtbare wereld en engelen leven hoofdzakelijk in de geestelijke, onzienlijke wereld.

De hemel

De hemel is niet ver weg achter de sterren ergens op een plek in het heelal, maar doelt op de onzichtbare, geestelijke wereld. Met eerbied gesproken was onze Here in Zijn hemelvaart geen kosmonaut. De hemel is geen verlengstuk van de aarde, maar het is een andere dimensie. Het gaat bij de hemel niet om een volgens aards begrip aan te geven plaats of locatie, maar om een geestelijke toestand of situatie. In deze geestelijke dimensie bestaat namelijk geen tijd, ruimte of afstand die in aardse kilometers of lichtjaren kan worden uitgedrukt. Het gaat daar om het Koninkrijk van God, de stad van God (het hemelse Jeruzalem) en het geestelijke huis van God. "Het Koninkrijk Gods bestaat niet in eten en drinken, maar in rechtvaardigheid, vrede en blijdschap door de heilige Geest" (Rom. 14:17). In dat heerlijke, goddelijke klimaat mogen we in de gemeente van de levende God nu reeds gaan leven en dat meer en meer beleven.

Het huis van de Vader

Het huis van de Vader is daar waar God Zelf woont. Wij denken aan de vergelijking met de schaduwbeelden in het Oude Verbond in tabernakel en tempel die Hij met Zijn heerlijkheid vervulde. In het Nieuwe Verbond is de tempel een geestelijk huis, dat is de gemeente, bestaande uit gelovige Joden en heidenen, waar God wonen wil. God woont door Zijn Geest in ons en zo zijn wij huisgenoten van God en

levende stenen in Zijn tempel (Ef. 2:19-22; vergelijk Hebr. 3:6; 1 Petr. 2:5).

De discipelen waren ontroerd of in beroering (Joh. 14:1). Jezus geeft hen de troost van het huis van de Vader met de vele woningen. Zo dalen de Vader en de Zoon door de Geest neer in de harten van de gelovigen (Joh. 14:23) en iedere woning (gelovige) is afzonderlijk een tempel die met elkaar de woonstad van God in de Geest vormen of met de HSV "op Wie (Christus) ook u mede gebouwd wordt tot een woning van God, in de Geest" (Ef. 2:22).

Bij het sterven valt de voorhof van onze aardse tent of tempel - ons lichaam (1 Kor. 6:19) - weg. De inwendige tempel (ziel en geest) blijft functioneren. "Want wij weten, dat, indien de aardse tent (het aarden vat of stoffelijk lichaam), waarin

wij wonen, wordt afgebroken, wij een gebouw in de hemel HEBBEN (niet: in de toekomst krijgen!), in de hemelen, niet met handen gemaakt, een eeuwig huis" (2 Kor. 5:1).

"Want hierom zuchten wij: wij haken ernaar met onze woonstede uit de hemel overkleed te worden, als wij maar bekleed en niet naakt bevonden zullen worden" (2 Kor. 5:2-3). Paulus schrijft dat hij niet ontkleed (naakt), maar overkleed wil worden. Vergelijk dit met Openb. 16:15: "Zalig hij die waakt en zijn klederen (= werken) bewaart, opdat hij niet naakt wandele en zijn schaamte gezien zou worden". Er staat van de vrouw van het Lam dat zij zich gereed heeft gemaakt, en haar is gegeven zich met blinkend en smetteloos linnen te *kleden*, want dit fijne linnen zijn de rechtvaardige daden van de heiligen (Openb. 19:8). Zij die bekleed zijn met deze werken, komen voor de

rechterstoel van Christus en krijgen loon (2 Kor. 5:10; Rom. 14:10). Zij bij wie de werken verbranden, lijden schade, maar worden zelf als door vuur heen behouden (1 Kor. 3:11-15). Vergelijk dit met het zonder kleren uit een brandend huis komen, maar zelf gered worden (ondanks de schade van brandwonden).

Het verheerlijkte lichaam

Het opstandingslichaam is een geestelijk, hemels lichaam. Dat wordt ontvangen, zowel door hen die in Christus ontslapen zijn als door de levende gemeente (1 Thess. 4:13-17). "Het sterfelijke wordt door het leven verslonden" (2 Kor. 5:4b; vergelijk 1 Kor. 15:51-54): een verheerlijkt lichaam staat op. Dat lichaam is niet aan tijd, plaats of ruimte gebonden, vergelijk het opstandingslichaam van Christus dat kon verschijnen op aarde en weer verdwijnen in de geestelijke wereld en niet

tegengehouden of beperkt kon worden door gesloten deuren (Joh. 20:19,26). In zekere zin kunnen we wat Filippus in Handelingen 8 meemaakte zien als een voorproefje op wat we zelf zullen ervaren als Christus komt en wij een verheerlijkt lichaam ontvangen om samen met Hem duizend jaar in het vreedrijk mee te regeren. Er staat: "De Geest des Heren nam Filippus weg en de kamerling zag hem niet meer, want hij ging zijn weg met blijdschap. Maar Filippus bleek te Asdod te zijn; en hij trok rond om het evangelie te prediken aan alle stede totdat hij te Caesarea kwam" (Hand. 8:39-40). In de Geest werd Filippus geografisch van de weg naar Gaza verplaatst naar Asdod. Zulke mogelijkheden zullen wij in de vreedtijd van duizend jaren (een overgangstijdperk) met ons verheerlijkt lichaam ook hebben.

De statuur van het geestelijk lichaam

komt tot stand door de werken, die God van tevoren bereid heeft (Ef. 2:10) en waarin de mens op aarde gewandeld heeft in de kracht van de heilige Geest. Zo ontwikkelt zich het huis van de Vader door middel van levende stenen (groot en klein ingepast in het geheel) tot een tempel van God en de tempel groeit tot een stad met vele woningen, dat is het hemelse Jeruzalem, onze moeder (Gal. 4:26).

Het huis en de stad van God

In Johannes 14:4-6 zien we dat Jezus de weg tot de Vader is en tot het (geestelijke) Vaderhuis. De christen - levend of gestorven naar de uitwendige mens (lichaam) - blijft hoe dan ook verbonden met Christus en hij maakt als inwoner deel uit van het geestelijke, hemelse Jeruzalem, de stad van God met de vele woningen in de onzichtbare wereld.

Deze heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, zal te zijner tijd neerdalen uit de hemel, van God, op de nieuwe aarde (de zichtbare wereld), getooid als een bruid die voor haar man versierd is en zij had de heerlijkheid Gods (Openb. 21:2,10). "Zie, de tent (tabernakel, woning) van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen en zij zullen Zijn volken zijn en God Zelf zal bij hen zijn" (Openb. 21:3). De zonen Gods (Rom. 8:19) of de overwinnaars (Openb. 21:7) krijgen samen met de Zoon van God, Jezus Christus, de taak om te zijn tot troost en tot genezing van de volken op aarde (Openb. 21:3; Openb. 21:24,26; Openb. 22:2; Jes. 60:3).

Zielen onder het altaar: de martelaren

In Openb. 6:9-11 (vergelijk Openb. 20:4) lezen wij over de (onsterfelijke) zielen onder het altaar. Zij waren geslacht om het woord van God en om het getuigenis, dat zij hadden. Zij waren dus martelaren. Echter, zij waren na hun dood niet in een onbewuste toestand. "En zij riepen met luider stem en zeiden: Tot hoelang, o heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en wreekt Gij ons bloed niet aan hen, die op de aarde wonen. En aan elk hunner werd een wit gewaad gegeven, en hun werd gezegd, dat zij nog een korte tijd moesten rusten (niet: slapen), totdat ook het getal vol zou zijn van hun mededienstknachten en hun broeders, die gedood zouden worden evenals zij." Naar die voltooiing verlangden zij. De zielen hier zijn te zien, hebben een geheugen, kunnen bidden, kunnen hun stem verheffen, worden gehoord en hebben een rechtvaardigheidsgevoel.

Ook uit Openb. 14:13 blijkt dat er geen sprake is van slapen, want daar lezen we: "En ik hoorde een stem uit de hemel zeggen: Schrijf, zalig de doden, die in

de Here sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, dat zij rusten van hun moeiten, want hun werken volgen hen na.” Hun inwendige mens met de verzamelde schatten blijft voortleven, want er wacht hen nog een enorme taak.

‘De ziel niet kunnen doden’

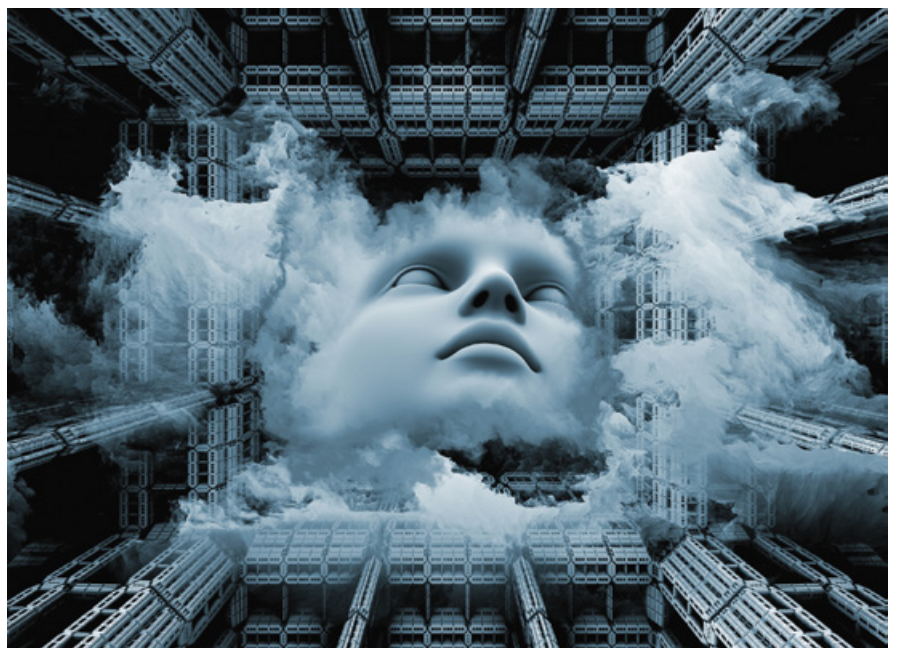
Een aanwijzing voor het doorleven van de ziel vinden we in Matth. 10:28: “En weest niet bevreesd voor hen (= mensen) die wel het lichaam kunnen doden, maar de ziel niet kunnen doden; weest veeleer bevreesd voor hem (= de duivel, niet God), die beide, ziel en lichaam, kan verderven in de hel” (gehenna). Als wij in Christus zijn, kunnen noch mensen noch machten der duisternis door de dood van ons lichaam onze innerlijke mens aantasten.

In de parallelversie vinden we: “Ik zeg u, mijn vrienden, vreest hen niet, die het lichaam kunnen doden en daarna niets meer kunnen doen. Ik zal u tonen, wie gij vrezen moet. Vreest hem, die, nadat hij gedood heeft, macht heeft om in de hel te werpen. Voorwaar, Ik zeg u, vreest hem” (Luk. 12:4-5).

Het is een keuze van de vertalers om in de twee bovenstaande teksten ‘Hem’ met een hoofdletter weer te geven, evenals het een vertaalkeuze is om te vertalen met Geest

(Gods Geest) of met geest (de menselijke geest) al naar gelang het verband van de passage. De meeste vertalingen hebben hier een hoofdletter en schrijven Hem, dus God. Kan men het doden van de ziel, het werpen in de hel en het verderven in de hel aan God toeschrijven? Wij menen van niet en hebben het woordje ‘hem’ in navolging van anderen met een kleine let-

ter geschreven. Die ‘hem’ doelt op satan. Het is van groot belang dat we een zuiver beeld hebben van God: *enkel licht, enkel goed, enkel heilig, enkel rechtvaardig*. Een ander voorbeeld van het verkeerd gebruik van een hoofdletter is Rom. 8:20 in de NBG-vert.: “Want de schepping is aan de vruchteloosheid onderworpen, niet vrijwillig, maar om (de wil van van) Hem die

haar daaraan onderworpen heeft.” ‘Hem’ is hier ‘hem’, namelijk Adam.

God is niet uit op het verderven van mensen, maar op hun behoud

Het is niet God die de ziel doodt, maar de duivel is de mensenmoorder van den beginne (Joh. 8:44). Ook heeft God geen lust in de dood van de zondaar, maar veeleer dat deze zich bekeert en leeft (Ezech. 33:11). De Here is uit op het behoud van de mens. God is geen verderver tot in de hel, want de verderver is immers Apollyon (Openb. 9:11).

Jezus bedoelt hier: bewaar je van de boze, kijk uit en pas op voor de duivel. Jak. 4:12 stelt: “Eén is Wetgever en Rechter over allen, Hij, die de macht heeft om te behouden en te verderven...” God is de rechtvaardige Rechter. Wie doorgaat de wetten van God te overtreden wordt uiteindelijk overgegeven aan het verderf en komt in de macht van de verderver, de ‘onderkoning’ van het dodenrijk (in de afgrondsituatie) (Openb. 9:1-11). Hoed je en wees beducht voor de vijand, want ingaan op de verleiding tot zonde kan dodelijk worden. Als je dat leven voortzet, word je op den duur onbereikbaar voor God en ga je verloren.

Wij zijn dus bevreesd om af te wijken en hebben angst om te zondigen, want dan komen we op het terrein van de boze. Evenals Jezus in Gethsemane bevreesd was om buiten de wil van God te komen (Matth. 26:37-38). Dat is geen angst voor de Here, maar de vrees (= de vreeze des Heren) om te zondigen! (Ex. 20:20).

De zielelaaptheorie afgewezen

Ik sprak iemand die neigde naar de gedachte dat met het sterven de mens in zijn geheel zou slapen in het stof in afwachting van de opstanding. Toen ik deze persoon wees op de teksten in Fil. 1:21-23 en 2 Kor. 5:6-8 antwoordde deze: “de mens die sterft is zich van niets meer bewust. Als hij wakker wordt in de opstanding en tot bewustzijn komt, zal het lijken dat er geen honderden jaren voorbij zijn gegaan, maar is het precies alsof hij net overleden is en daarna opgestaan.”

Dit ‘alsof’-denken is bedrog en we hebben gezien hoezeer de zielelaaptheorie de leer van de opstanding aantast. De mens, die uit de zonde in een nieuw leven met Christus is opgestaan, moet volgens deze verwarrende visie opnieuw in zijn totaliteit de dood zien. God is echter een God van levenden, niet van doden. Christus Jezus heeft de dood van zijn kracht beroofd en onvergankelijk leven aan het licht gebracht door het evangelie. Dat is een eeuwig leven dat niet onderbroken wordt

door een zielelaap (onbewuste toestand) of een ziele dood (de gehele mens zou na het sterven dood zijn en het begrip dodenrijk zou volgens de aanhangers van de zielelaapleer slechts ‘graf’ betekenen). Deze lering berooft het Nieuwe Testament van zijn krachtige uitspraken over het leven uit God en de kracht van de (geestelijke) opstanding nu in de wedergeboorte die zijn climax zal bereiken als het nieuwe lichaam tot de verheerlijking zal verrijzen. Dat is de reden dat wij de leer van de zielelaap ontzenuwd hebben als een dwaalleer die we op grond van het Nieuwe Testament moeten afwijzen.

Jildert de Boer

Jildert de Boer (63) is getrouwd, vader van acht kinderen en opa van negen kleinkinderen. Hij is werkzaam in het speciaal onderwijs en daarnaast schrijver van een aantal boeken, onder meer over sektarische bewegingen. Verder verricht hij regelmatig spreekbeurten in (volle) evangelie- en christengemeenten.

Noot:

1. Enkele vertegenwoordigers die de leer van de zielelaap aanhangen.
 - De Zevende-Dags Adventisten.
 - De Jehovah's Getuigen.
 - De Apostolische groeperingen (geloven overigens niet dat de dood slechts het graf is, maar zien het dodenrijk als verblijfplaats tot de opstanding).
 - Ds. B. Telder in de zestiger jaren bij de Vrijgemaakten, later Nederlands-Gereformeerden. (boeken: ‘Sterven... en dan?’ en ‘Sterven... waarom?’) en zijn collega ds. C. Vonk (boek: ‘De doden weten niets’). Telder ging in tegen de uitspraak van de Heidelbergse Catechismus in antwoord 57: “Dat... mijn ziel na dit leven van stonden aan tot Christus haar Hoofd zal worden opgenomen.”
 - De (voormalige) Stroom van Krachtbeweging in ‘Pinksteren’ (boek: ‘De overwinning over de dood’ door Elisabeth Hoekendijk-La Rivière).
 - H.J. Verwoerd van ‘Het profetisch Woord.’
 - Diverse Messiaanse gemeenten.
 - De schrijvers in de stromingen van de zogenaamde ultra-bedelingenleer.

De 15 meest vo denkfouten van de met haar ziekmakende uitwer

Bijna 20 jaar geleden is door Stichting Promise een boek van dr. Kurt Blatter in het Nederlands uitgegeven onder de titel 'Bijbels omgaan met stress, deel 2 psychosomatische aspecten'. Dr. Blatter was directeur van een kliniek in Langenthal, Zwitserland waar mensen met psychosomatische problemen volgens bijbelse principes hulp ontvingen. In zijn belangwekkende en nog steeds actuele boek beschreef hij onder andere een hoofdstuk over de vijftien meest voorkomende denkfouten van deze tijd. Een belangrijke prioriteit in zijn werk is de terugkeer naar het Woord van God en naar de praktische toepassing van bijbelse normen en waarden. Het boek is nog steeds verkrijgbaar op onze website.

De vijftien meest voorkomende denkfouten van de postmoderne christenheid met haar ziekmakende uitwerkingen:

1) We zijn vergeten, dat er een almachtige God bestaat, Die van ons verwacht, dat wij ons onderwerpen aan Zijn onfeilbaarheid, heiligheid en alwetendheid

“De is het begin van (het leren verstaan van) de wijsheid”. In ons christelijk collectieve denken (de som van alle preken, alle christelijke boeken en gesprekken) is er te weinig aandacht voor de betekenis van de. De rol en invloed van God te vrezen, neemt gestaag af. Gedeeltelijk wordt ze ook bewust verdrongen door termen als eerbied voor de schepping en eerbied voor het schepsel, zaken die op zich ook wel belangrijk zijn. Ons geloofsleven houdt vaak te weinig concreet rekening met de goddelijke karaktereigenschappen van almacht, heiligheid, alwetendheid, rechtvaardigheid, eeuwigheid, liefde, genade, vergeving, vernieuwing, enz..

2) We zijn vergeten, dat de 'verlichting', en de daarmee verbonden vermeende

voortgang en wetenschappelijke kennis, ons in ons denken en doen zo heeft veranderd, dat 'geloven' in de zin van 'niet twifelen aan hetgeen, men niet ziet', tot een van de moeilijkste dingen geworden is.

Het geloof in de wetenschap heeft geloofsfeiten, die in vroeger tijden als vanzelfsprekend werden geacht, aan het wankelen gebracht. Ze heeft ook de inhoud van het geloof verdrongen door haar (vermeende) aanspraak op absolute waarheid en kennis. Dat heeft de weg vrijgemaakt voor een zich uitbreidend nieuwheidendom. Ze heeft op een onbehoorlijke manier geprobeerd geloofswaarden te belasteren, belachelijk te maken (bijvoorbeeld (de onbevleete geboorte uit Maria) wonderen tot onmogelijkheden te verklaren en door een oppervlakkige bewijsvoering deze naar het rijk der mythen en fabeltjes verwezen. Jammer genoeg is ook de 'wetenschap der theologie' deze trend gevolgd, waardoor de kerk zichzelf beroofd heeft van haar goddelijke boodschap en taak. In de discussie over de grote kerkverlating komt dit aspect duidelijk naar voren. Veel kerken zijn helaas door de verkondiging van een leeg evangelie leeggepreekt. We hebben ons door wetenschappelijk 'bewijs' zo laten verblinden, dat we een benadering vanuit Gods Woord vergeten of op z'n minst zozeer verzuimen, al zou de wetenschap niet tegen te spreken zijn. We hebben ons zo onzeker laten maken door de opwaardering van de wetenschap en het wetenschappelijk onderzoek, dat wij ons, als vertegenwoordigers van de goddelijke waarheid (in absolute zin) ons voortdurend in de verdediging laten drukken tegenover wetenschappelijk 'bewijs'. Een wetenschap echter, die alleen daar tot een geldige slotsom kan komen, als ze haar eigen speculaties loslaat en zichzelf ziet als een methode, die feiten constateert en beschrijft, die in overeenstemming zijn

met Gods schepping. De verlichting bracht dus verduistering.

3) Uit het claimen van de waarheid door de wetenschap is ook het transformerende principe af te leiden, dat steeds meer en meer de postmoderne christenheid vervult, namelijk: alles onder haar controle willen brengen.

We hebben vergeten dat onze kennis en ons weten onvolkomen zijn. En ook dat God in Zijn soevereiniteit niet alles wil openbaren, en dat ook in de toekomst ons menselijk bestaan omgeven zal blijven door vele vraagtekens. Alles te beheersen, de maakbaarheid van het leven is een oeroud menselijk streven om het paradijs op aarde tot stand te brengen. Door eenzijdig Bijbelonderricht hebben vele christenen op vele plaatsen aan dit verlangen gehoor gegeven. Ze hebben vergeten dat God een ander doel heeft, namelijk dat mensen

orkomende

postmoderne christenheid kingen

postmoderne christenen zou gemakkelijk maar ten onrechte tot de reactie kunnen leiden dat ook in geestelijke zaken alles passief te verkrijgen is. Dat wil zeggen: alleen in ruil voor een materiële tegenprestatie, zonder persoonlijke inzet en zonder zelfstandig bijbels meedenken. Nog nooit was het aanbod aan preken, boeken, video's, DVD's, conferenties, e.d. zo groot. Dit overstelpende aanbod verleidt tot passief consumeren en leidt af van zelfstandig denken en uitwerken van geestelijke waarden. Zoals de seculiere maatschappij zich steeds vaker passief overgeeft aan allerlei gezeters, zo ook de postmoderne christenen aan 'gezalfd' gezeters. Die niet altijd bijbels te werk gaan. Steeds meer strekt de postmoderne christenheid zich uit naar buiten-bijbelse geestelijke ervaringen en verwerpt daarmee de diepgaande, therapeutische aanwijzingen van de Schrift. Dit resulteert, zoals nooit tevoren, in een gebrek aan kennis onder christenen, als het

gaat om uitspraken en waarheden vanuit de Schrift, het Woord van God.

5) We zijn vergeten dat het nooit met de werkelijkheid in overeenstemming is, wanneer alleen één enkele oorzaak verantwoordelijk wordt gehouden voor een bepaalde toestand of resultaat. Net zoals ook de seculiere maatschappij heeft de postmoderne christenheid afstand gedaan van het standpunt van een veelvoud van factoren als oorzaak, en verlustigt het zich meer en meer in een sterk gereduceerde visie, namelijk die van de monocausaliteit (de opvatting dat slechts één enkele oorzaak verantwoordelijk is voor een bepaalde toestand).

Alles toeschrijven aan één bepaalde oorzaak is gelijk te stellen met een onge nuances denken. Het leidt tot snel en kortzichtig/opervlakkig oordelen (ver-

verlost worden en gered van het eeuwige verderf en dat de beloften over een toekomstig rijk Gods op aarde niet alleen op deze tijd van toepassing zijn, maar ook voor de toekomst. Het leven hier is een training voor straks.

4) We hebben, zoals de meeste christenen vandaag de dag, ons laten verleiden tot het passieve 'consumeren' vanwege het veelvuldige materiële aanbod van onze tijd.

Waarschijnlijk is het aan ons bewustzijn voorbijgegaan, dat er nog nooit een generatie christenen is geweest, die het materieel zo voor de wind is gegaan. Vandaag de dag is in ruil voor een materiële prestatie (geld) alles te krijgen. Een welstand van ongekend formaat opent grenzeloze mogelijkheden tot consumeren. De verklaarbare consumptiehouding van onze maatschappij en ook van de

oordelen) over situaties of mensen. Het komt voort uit de simplistische behoefte zo snel mogelijk en altijd voor alles een verklaring te hebben (wat overeenkomt met alles te willen beheersen).

6) We zijn vergeten, dat wij onze huidige kennis van zaken vaak willekeurig op geestelijke zaken projecteren en zo, door verkeerde eigen voorstellingen, tot verkeerde waardeoordelen komen. Daardoor kan de huidige christenheid de eigenlijke uitspraken van de Bijbel in haar tijdgebonden vervorming vaak niet meer begrijpen, zoals ze werkelijk bedoeld zijn. Gevolg daarvan is dat we bij het lezen van de Schrift bepaalde uitspraken omzeilen, overslaan of oneigenlijk interpreteren.

Zo wordt Johannes 10:10 zo uitgelegd, dat als we maar op de juiste manier geloven, die overvloed daarin bestaat, dat we materieel gezegend worden, nooit ziek worden, altijd succes hebben, enz.. Het beeld wat de gehele Schrift ons (geldt ook voor postmoderne christenen) geeft, is heel anders. Zij spreekt van verdrukking, vervolging, lasteringen, het kruis! "... en dat wij door veel verdrukkingen het koninkrijk Gods moeten binnengaan" (Handelingen 14:22). Vanuit onze angst voor lijden interpreteren we de Schrift naar ons gevoel en we vergeten, gezien de huidige situatie van de verblindende welvaart, dat de roeping tot navolging van de gekruisigde Heer altijd met een zeker lijden verbonden was en is.

7) We zijn vergeten dat, door de grote waarde die we toekennen aan wetenschappelijk onderzoek en kennis, de arrogante houding van de mens bevordert wordt met als resultaat, dat hij zijn eigen mening boven die van God plaatst. Daardoor werd de theologie steeds meer hoogmoedig en brutaler om in het waardeoordeel over zichzelf, zich als de wetenschap te zien, die God onderzoekt, en in geval van nood, bij het ontbreken van duidelijke feiten, God maar zelf definieert.

De huidige (ook theologische) wetenschap stelt zichzelf daarom boven God; als wetenschap, die God meent te kunnen definiëren en desnoods bewust oneigenlijk interpreteert (humanisme). Postmoderne christenen volgen meer en meer de trend van de 'gangbare theologie' en vergeet daarbij uitspraken uit de Schrift, die betrekking hebben op dat wat goed en heilzaam is voor de mens. Deut. 29:28 NBV (NBG vers 29)

8) We zijn het verleerd om onze houding te bepalen inzake bepaalde

onaangename feiten in leer en verkondiging, feiten waar we misschien niet gelijk een verklaring voor hebben. Daardoor moeten we vaak een vrome façade aannemen, zodat de schijn naar buiten bewaard blijft. Het gevolg is dat de realiteit met betrekking tot onze zwakheden of tekortkomingen verdrongen of verborgen of zelfs ontkend moet worden.

Heel extreem kan dit leiden tot uitspraken als: Een christen is beter dan een ongelovige. Wij menen dat het enige verschil hierin bestaat, dat de christen iets beters 'bezit', namelijk Christus. "Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping. Het oude is voorbijgegaan, zie alles is nieuw geworden" (2Korintiërs 5:17). Het is aanbevelingswaardig, dat ook postmoderne christenen zich volledig houden aan de uitspraken van de Heilige Schrift, zoals bijvoorbeeld in Romeinen 8:10, waar ons duidelijk voorgehouden wordt: "Indien Christus in u is, dan is wel het lichaam dood vanwege de zonde, maar de geest is leven vanwege de gerechtigheid". Dit inzicht en de kennis over onze geestelijke positie en onze aardse toestand zijn al vaak ondergesneeuwd. Naar aanleiding van een seminar over seksualiteit binnen het huwelijk, gaf 90% van de echtparen te kennen dat er op dit terrein geen problemen waren. Maar na open gesprekken in groepjes, kwam er een heel ander beeld naar voren.

9) We zijn het verleerd om de weg van het geduld, de 'omweg' (tijdfactor) via God te gaan. "Stort uw hart uit voor Zijn aangezicht", "Integendeel, ik zou naar God vragen en aan God zou ik mijn zaak voorleggen" (Psalm 62:9, Job 5:8-9). In plaats daarvan lopen we in onze nood van de ene zielzorger naar de andere, en van de ene arts naar de andere. Valkuil van teveel raadgevers.

Normaal gesproken nemen we vele raadgevers in de arm, hetzij uit onzekerheid, hetzij uit ongeduld, of ter bevestiging van onze eigen mening en voorstelling. Vaak denken we: hoe meer, hoe beter. Vaak is het zo dat vele raadgevers zich opdringen aan de mens in nood, omdat ze denken de oplossing op het probleem te weten. Deze oplossingen luiden dan: "Als je maar zou geloven, dan zou je deze depressie niet krijgen". Of: "Als je maar meer de Bijbel leest en bidt, dan zal het wel beter met je gaan". Gebleken is, dat hoe meer adviezen en meningen er zijn, des te groter ook de wirwar van mogelijke oplossingen wordt. Vaak is de raadgeving van de één precies het tegenovergestelde van wat de ander voorstelt. Spreken de oplossingen elkaar dus tegen. In zo'n geval wordt de werking

van beide adviezen tenietgedaan of leidt het tot nog grotere innerlijke onzekerheid. Maar al te vaak wordt het zelfonderzoek aan anderen gedelegeerd.

10) We zijn het voor een groot deel verleerd onderscheid te maken tussen de uiterlijke en innerlijke houding.

Postmoderne christenen geven in hun denken het meeste gewicht aan het

uiterlijke, het zichtbare en doen daarmee tekort aan het onzichtbare, wat vaak veel wezenlijker en betekenisvoller is. Er is een gezegde, dat maar al te waar is, dat luidt: 'Schijn bedriegt'. Onzichtbare, innerlijke waarden zijn vandaag de dag minder gevraagd, omdat ze niet dezelfde aantrekkelijkheid bezitten. In ons jachtige bestaan vol veranderingen, in onze instant maatschappij, lijkt voor geduld geen ruimte meer te zijn. Wie toch geduldig wil

zijn, wordt haast verdacht, omdat hij niet doelbewust zou leven.

11) We zijn het in verregaande mate verleerd geduld te hebben, ons te oefenen in geduld, de positieve kanten ervan te ontdekken.

Ongeveer 2000 jaar geleden, in een tijd die veel minder koortsachtig was, roept de schrijver van de Hebrëenbrief toch op: "Blijf juist volharden, want als u de wil van God doet zult u ontvangen wat u beloofd is" (Hebrëen 10:36). Dat geduld een kostbare parel is voor hen die zich daarin geoefend hebben. Die informatie en ervaring is grotendeels verloren gegaan. Dat geduld ook innerlijke en uiterlijke stabiliteit garandeert, ook die kennis lijkt vandaag weggeëbd te zijn. Geduld wordt in de Schrift gezien als het gevolg van een beproefd geloof: "Wanneer uw geloof op de proef gesteld wordt leidt dat tot standvastigheid" (Jakobus 1:2-4). Beproefd geloof is geloof, dat ook in tijden van verdrukking en nood standhoudt. Is dit misschien één van de grootste problemen van de postmoderne christenen? Angst om te lijden maakt beproeving van ons geloof onmogelijk. "Het moet u tot grote blijdschap stemmen, broeders en zusters, als u allerlei beproevingen ondergaat..." (Jakobus 1:2).

12) Daar waar de prikkel tot het waarmaken van het geloof in de praktijk ontbreekt, moet de mens een uitweg zoeken in een voortdurende vlucht. We zijn het verleerd op onze plaats te blijven staan als bij moeilijkheden en onmogelijkheden in ons persoonlijke

leven bepaalde dingen ons bedreigen. We zijn daarom ongemerkt voor onszelf en voor de moeilijkheden op de vlucht.

In de oudheid had in tegenstelling tot vechten vluchten al een negatieve klank. Vluchten was en is een tegenovergestelde beweging, weg van een strategie, weg van een duidelijke doelstelling, een hals-overkop ervandoor gaan. Maar er waren bij de toenmalige oorlogen plaatsen, waar men naar toe kon vluchten: schuilplaatsen. Daarom is het belangrijk, dat de mens die op de vlucht is, voor zichzelf of voor een of andere moeilijkheid, een schuilplaats vindt bij God (Deuteronomium 33:27). Vluchten is vaak alleen maar het verschuiven van een probleem, tenzij je naar God vlucht. Het leidt alleen maar tot nieuwe moeilijkheden. Vluchten kan betekenen: zich losmaken, bevrijden uit een bepaalde overheersing of binding, maar kan ook weer uitmonden in nieuwe gebondenheden of slavernij.

13) We zijn het verleerd aan geestelijke vrucht die waarde toe te kennen, zoals Gods Woord dat doet. Wij kijken in de regel meer naar aardse vruchten van materiële aard en verheffen (bij vergissing) de lichamelijke gezondheid tot het hoogste goed.

Geestelijke vruchten komen overeen met de vrucht van de Geest (Galaten 5:22; Efeze 5:9; Romeinen 6:22). Een duidelijke aanwijzing hiervoor is de oproep: "Wordt vervuld met de Geest". Naar Efeze 5 betekent dit voor mensen, die in Christus geloven, het volgende:

a) "Spreekt onder elkander in psalmen

en lofzangen". Dat betekent dat wij, als we bijeenkomen, onze gebruikelijke klaagzangen moeten vervangen door lofzangen.

- b "Zingt en jubelt de Here van harte". Dat betekent toch dat ons hart, dat vaak vol is van bitterheid, grieven en ontevredenheid, begint met zingen en loven en met dankbaarheid wordt vervuld.
- c "Dankt te allen tijde voor alles in de naam van onze Here Jezus Christus". Als we in directe verbinding met God spreken, moeten ons klagen en onze verwijten (openbaar of verborgen) tegenover God veranderd worden in dank voor alles. Dank, ook voor al het onbegrepen, zodat we de enige ware en rechtvaardige God eren.
- d "En weest elkander onderdanig in het ontzag voor de HEER". Vervuld zijn met de Heilige Geest maakt dat we ons niet meer boven anderen willen verheffen, in wat voor vorm dan ook. Maar het leidt tot ware sociale gerechtigheid.

14) We zijn het verleerd om in het gebed onderscheid te maken tussen vragen en danken. Dit verschil is echter daarom zo wezenlijk, omdat we God vaak verwijten maken, hoewel we al hetgeen waar we nu om bidden, van Hem als de Gever van alle goede gaven allang hebben ontvangen.

God heeft ons in Christus nu al een he-leboel waardevols geschonken, zoals het eeuwige leven, de Heilige Geest liefde, kracht, heerlijkheid, hoop, enz. ... Als we bijvoorbeeld bidden om meer liefde, dan zeggen we daarmee eigenlijk, dat God ons daarvan te weinig gegeven heeft Meestal ontstaan zulke situaties als we ons met andere mensen gaan vergelijken, die naar het schijnt veel meer liefde hebben ont-

vangen. In de regel ontvangen we echter niet nog meer liefde door middel van zo'n gebed, omdat dit niet overeenkomt met de geestelijke principes.

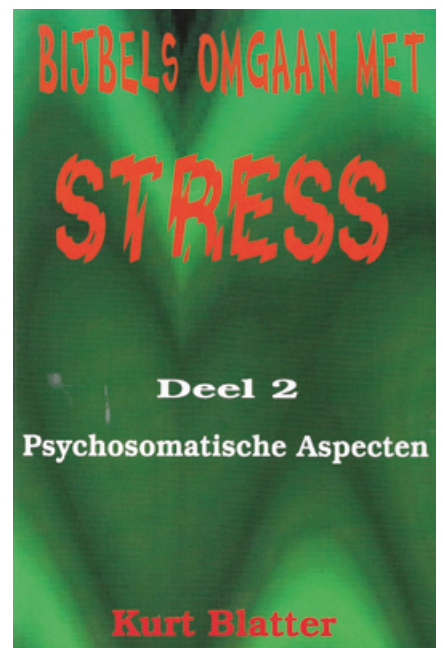
"De liefde Gods is in onze harten uitgestort" (Romeinen 5:5). "In Hem heeft u de Heilige Geest ontvangen" (Efeze 1:13). Maar als ik ga bidden: "Heer, dank U wel dat U mij ten volle uw liefde gegeven heeft en dat de Heilige Geest mij laat zien wat bij mij de oorzaak is, dat Uw liefde niet door mij heen stroomt", dan zal ik gaan ervaren, dat God mij mijn zwakke plekken in mijn geestelijk leven laat zien, die er de oorzaak van zijn, dat Gods liefde niet door mij heen anderen kan bereiken. Gebed om inzicht, openbaring, opheldering, wijsheid, enz., zijn echter in overeenstemming met de geestelijke realiteit, namelijk dat ik deze geestelijke kwaliteiten nooit volledig zal kunnen bezitten. "Onvolkomen is ons kennen" (1 Korintiërs 13:9), en "Wie in wijsheid te kort schiet, hij bidde God daarom" (Jakobus 1:5). of anders gezegd: *Heer, dank U wel dat U mij ten volle uw wijsheid gegeven heeft en dat de Heilige Geest, mij laat zien wat bij mij de oorzaak is, dat Uw wijsheid niet door mij heen stroomt*" !!!

15) We zijn het verleerd om de geestelijke argumenten verleidingen en aanklachten, die de satan gebruikt, vastberaden tegemoet te treden met geestelijke tegenargumenten vanuit de Schrift, net zoals de Here Jezus dit op voorbeeldige wijze in de praktijk heeft gebracht (Mattheüs 4; Lucas 4).

Als ik zondig, brengt dit in de geestelijke wereld twee reacties teweeg. Satan: hij zal mij altijd direct aanklagen, want hij wordt de "aanklager van onze broeders" genoemd (Openbaring 12:10). God: Een mens, die gelooft in Christus wordt door God niet aangeklaagd, maar

de Heilige Geest brengt schuld en zondig gedrag aan het licht. Satan: hij zal ons, aangeklaagden, direct veroordelen (verzamelen van verwijten en feiten). Hoeveel christenen zijn er niet, die zich een leven lang verwijten maken. (Oordeelt niet, ook jezelf niet, opdat gij niet geoordeeld wordt (Mattheüs 7:1)). God: God leidt ons door de Heilige Geest tot berouw. Berouw is volgens de Schrift vreugdevol en bevrijdend. "Laten we toetreden met blij vertrouwen (vrijmoedigheid) tot de troon der genade, om hulp te verkrijgen" Hebreëen 4:16). Satan zal zijn uiteindelijke veroordeling over ons uitspreken: onwaardig, nietsnut, enz.. Hoeveel christenen verliezen de zekerheid van hun heil in Christus door in te gaan op de argumenten van de satan, en wandelen zo in diepe duisternis. God: God biedt ons vergeving aan; en het ligt alleen aan ons en het vereist een persoonlijke daad van onze wil, om de vergeving van God als een geschenk aan te nemen. Wat is je positie/identiteit in Christus?!

Uit: *Bijbels omgaan met stress, deel 2, psychosomatische aspecten* door dr. Kurt Blatter. Stichting Promise, maart 1999 ISBN 90-74507-034, verkrijgbaar in de webshop van stichting Promise.

Is al het alternatieve (on)bijbels?

De verwarring op het gebied van reguliere en alternatieve geneeswijzen is groot. Hoe evenwichtig hiermee om te gaan? Al op het einde van de vorige eeuw werden in Zurich op een internationaal belijdeniscongres een tiental stellingen geformuleerd om alternatieve geneeswijzen te toetsen. Deze toetsstenen die o.a. door christelijke artsen en futuristen als Kurt Blatter, Samuel Pfeiffer en Rob Matzken samengesteld werden, hebben nog niets van hun zeggingskracht verloren en zijn nog steeds belangrijk om bepaalde methoden betreffende lichamelijke en geestelijke gezondheid bijbels te toetsen.

1. JA, tegen een mensbeschouwing die de mens als 'geheel' beschouwt, dus in bijbelse zin als geest, ziel en lichaam.
NEE, tegen een syncretistisch, pantheïstisch systeembeeld van het leven, dat uit het occulte stamt.
2. JA, tegen een verantwoordelijke en voorzichtige omgang met de therapeutische mogelijkheden van de moderne geneeskunde.
NEE, tegen een surrogaat van beproefde medische toepassingen door een vloedgolf van esoterische therapieën zonder wetenschappelijke basis.
3. JA, tegen een medische behandeling waarbij ziekten mede worden gezien in het licht van mogelijke geestelijke invloeden op het welzijn.
NEE, tegen een kosmisch zicht op het ziektegebeuren tegen de achtergrond van oosterse spiritualiteit.
4. JA, tegen het bevorderen van de eigen verantwoordelijkheid en het gebruik maken van de door God gegeven geneeskrach-

tige kruiden (fytotherapie) en de natuurlijke krachten in de mens die genezing en herstel bevorderen.

NEE, tegen een psychologische theorie van zelfverwerkelijking en tegen technieken, waarmee de krachten tot zelfgenezing op magische en oosters-meditatieve wijze worden bevorderd.

5. JA, tegen een bezinning op het Woord van God door Bijbel-lezen en gebed.
NEE, tegen behandelingen met meditatie en zelfsuggestie, die de mens slechts tot zichzelf of tot geesteskrachten heenleiden.
6. JA, tegen het zegenende gebed over zieken binnen het kader van wat Jakobus 5 (ziekenzalving) hierover leert.
NEE, tegen handoplegging en massage waarmee 'genezende' krachten op de patiënt worden overgedragen.
7. JA, tegen een openstaan voor bovennatuurlijke genezing en wonderen door het werk van de Heilige Geest, in het kader van de christelijke gemeente en in de context van het evangelie.
NEE, tegen 'geestes-genezingen' waarbij krachten en geesten van de andere wereld worden opgeroepen.
8. JA, tegen het belijden en nalaten van occulte praktijken. Is men onzeker of iets occult is, dan kan men zo'n geneesmethode maar liever ongebruikt laten.
NEE, tegen een overijld en eenzijdig toeschrijven van psychische en somatische kwalen aan 'occulte belasting' omdat men ooit alternatieve medicijnen heeft gebruikt.
9. JA, tegen de realiteit van de vergankelijkheid, aanvechtingen en zwakheid van de mens in deze wereld.
NEE, tegen het nadruk leggen op de gezondheid als 'bewijs' van de harmonie met God.
10. JA, tegen het nadruk leggen op Gods werken, ook indien dat lijden betekent, hetgeen een mens innerlijk kan doen rijpen, maar ook opdat Zijn kracht in zwakheid wordt volbracht.

Binnenkant, buitenkant

Een wezenlijk onderdeel van de westerse samenleving is het beeld dat we van onszelf willen scheppen. De buitenkant zegt iets over de binnenkant. We leven in een narcistische cultuur. Vaak scheppen we een beeld aan de buitenkant van wie we denken of hopen te zijn, of wie we willen dat een ander denkt dat we zijn. We bedekken ons lichaam met tatoeages, we krijgen niet genoeg van 'selfies', we profileren ons op facebook en sociale media en we zoeken koortsachtig naar bevestiging en aanbidding van ons 'ik'. In het artikel 'Dansen met de afgoden' in dit blad wordt duidelijk dat het navelstaren via de beeldcultuur van sociale media, video, nepnieuws en fantasiewereld vooral het ultieme doel hebben de aandacht op onszelf te vestigen.

Ook in het artikel over de 15 denkfouten in deze tijd komt dit in stelling 10 naar voren. Christopher Lasch beschreef in *The Culture of Narcissism*: "We leven in een werveling van beelden en echo's die de ervaringen vastleggen en in slow motion afspelen. Camera's en opnameapparatuur overschrijven niet alleen ervaringen, maar ze veranderen ook de kwaliteit ervan, waardoor het moderne leven veel meer het karakter krijgt van een virtuele werkelijkheid". In Rom.1 wordt beschreven dat mensen beweren wijs te zijn maar dat ze het beeld van de onvergankelijke God vervangen hebben door het vergankelijke beeld van mensen. Ze zijn hun eigen afgod geworden. Transparantie en congruentie zijn hedendaagse termen die aangeven dat we 'van binnen en buiten' hetzelfde zijn. Jezus ageerde tegen de Farizeeën in Luk.11:39: "Ach jullie Farizeeën! De buitenkant van de beker en schotel reinigen jullie, maar jullie binnenkant is vol roofzucht en slechtheid. Dwazen, heeft Hij die de buitenkant gemaakt heeft, ook niet de binnenkant gemaakt?" "Bijbels gezien is de mens een onlosmakelijke eenheid van geest, ziel en lichaam.

Een belangrijke pastorale opdracht is dat we moeten denken en ons gedragen conform onze christelijke identiteit. Dat wil zeggen: door God geschapen en met Hem verbonden, uit genade levend in het besef dat Hij ons doel en leven is. Onze identiteit is verankerend in verbondenheid en in dienstbaarheid, in het besef dat iedere eigen roem of eer is uitgesloten.

Gerard Feller

Colofon

Het blad "Promise" is een uitgave van stichting Promise en verschijnt 4 maal per jaar.

Het doel van de stichting is de verkondiging van het evangelie van Jezus Christus.

De stichting tracht dit doel te bereiken door:

- Het toetsen van allerlei maatschappelijke en geestelijke stromingen en denkwijzen, vooral op medisch en sociaal gebied aan het Woord van God, de Bijbel.
- Het publiceren via het blad "Promise" van geschriften en of bijbelstudies met bovengenoemd doel, dit tevens via audiovisuele middelen aan een zo breed mogelijk publiek.

De stichting is interkerkelijk en heeft als grondslag, zich daarbij alleen te laten leiden door de Bijbel, waarvan ze gelooft dat dit het geïnspireerde Woord van God is en alleen onfeilbaar gezegd heeft.

We geloven dat God deze wereld zo lief heeft, dat Hij zijn Zoon gegeven heeft om onze straf op de zonde te dragen, opdat wij, indien we in Hem geloven eeuwig met Hem mogen leven en ook nu dagelijks Zijn aanwezigheid mogen ervaren. Door middel van diverse activiteiten van de stichting willen we deze boodschap uitdragen

Redactie

Gerard Feller, Oudewater
drs. W.J. Pijnacker Hordijk, Delft
drs. Piet Guijt, Zoetermeer

Comité van aanbeveling

Ds. Orlando Bottenbley
Drs Bert Dorenbos
Drs MartienJan de Haan
Prof. dr. Ir. Henk Jochemsen
Dhr. Hans L.J. Keijzer
Prof.dr. Martjan Paul
Drs Chr. Steyn
Dhr. Teun Stortenbeker
Dhr Feike ter Velde
Ds dr. Paul J. Visser
Drs Jef de Vriese (België)
Drs Téó v.d. Weele
Dr. Jim Wilder (U.S.A.)

De verantwoordelijkheid voor de inhoud van de artikelen is voor de auteur en/of de redactie

Vormgeving DUO-ontwerp, Utrecht

Druk Boom + Verweij grafiservices, Mijdrecht

ISSN: 1383-0295

verschijnt 4 x per jaar

Abonnement 2016: € 25,- per jaargang (inclusief abonnement online)

Abonnement online 2016: € 12,- per jaargang

St.Promise

Lange Burchwal 80, 3421 SM Oudewater
Tel. 0348 - 563359
e-mail: info@stichting-promise.nl
internetpagina: www.stichting-promise.nl
IBAN ING: NL10INGB0004906197
BIC ING: INGBNL2A

IBAN Rabobank: NL58RABO03916.83.071
BIC Rabobank: RABONL2U

Buiten Nederland is alleen een abonnement online mogelijk

St.Promise

Lange Burchwal 80, 3421 SM Oudewater
Nederland

Losse nummer € 4,-

9 771383 029001